

11.9.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

13 – 2013

Kokousaika: 11.9.2013 klo 18.00 – 20.28

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

13 – 2013

Mötestid: 11.9.2012 kl 18.00 – 20.28

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

11.9.2013

279 §.....	5
Esityslistan asia nro 3	5
KYSELYTUNTI	5
 Kysymys 27	5
 Valtuutettu Huru.....	5
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä.....	5
Valtuutettu Huru.....	7
Valtuutettu Rissanen.....	8
Valtuutettu Muttilainen	8
Valtuutettu Koskinen.....	9
Valtuutettu Oskala	9
Valtuutettu Perälä	10
Valtuutettu Pakarinen	11
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä.....	11
 280 §.....	12
Esityslistan asia nro 4	12
HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYKSEN MUUTTAMINEN.....	12
 Valtuutettu Ebeling.....	12
Kaupunginjohtaja Pajunen	13
Ledamoten Wallgren.....	14
Kaupunginjohtaja Pajunen	14
Valtuutettu Jalovaara	15
Valtuutettu Huru.....	15
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	16
Valtuutettu Holopainen	17
Valtuutettu Hakanen	18
Valtuutettu Hursti	19
Valtuutettu Männistö	20
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	20
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	22
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	22
Ledamoten Wallgren.....	22
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro).....	24
Valtuutettu Raatikainen.....	25
Ledamoten Rantala	25
Ledamoten Wallgren (replik).....	25

11.9.2013

Valtuutettu Honkasalo.....	26
Valtuutettu Tenkula.....	26
Valtuutettu Holopainen	27
Valtuutettu Jalovaara	27
Valtuutettu Muttilainen	28
Valtuutettu Nieminen	28
Valtuutettu Huru.....	28
Ledamoten Wallgren.....	28
Valtuutettu Kanerva	29
Valtuutettu Rantanen	30
Ledamoten Storgård	30
Ledamoten Wallgren.....	31
Valtuutettu Kivekäs	31
Valtuutettu Ingervo.....	32
Valtuutettu Kantola	32
Valtuutettu Hursti	33
Ledamoten Wallgren.....	33
Ledamoten Storgård	34
Ledamoten Wallgren (replik).....	34
 283 §.....	 34
Esityslistan asia nro 7	34
HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI VUODELTA 2012.....	34
 Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	 34
Valtuutettu Ebeling.....	35
Valtuutettu Stranius	37
Valtuutettu Koskinen.....	37
Valtuutettu Hakanen	38
Valtuutettu Karhuvaara	39
Valtuutettu Urho.....	39
Valtuutettu Niiranen	40
Valtuutettu Oskala	40
Valtuutettu Taipale (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Nieminen	41
Valtuutettu Malin	42
Valtuutettu Karhuvaara	42
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	42
Valtuutettu Enroth	44
Valtuutettu Kanerva	45
Valtuutettu Muttilainen	45
Valtuutettu Laaninen.....	46
Valtuutettu Relander	46

11.9.2013

Valtuutettu Hursti	47
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	47
285 §.....	48
Esityslistan asia nro 9	48
TALOUSARVION MÄÄRÄRAHAN YLITTÄMINEN KIIINTEISTÖJEN OSTAMISEKSI ÖSTERSUNDOMISTA JA ULLTUNASTA	48
Valtuutettu Hakanen	48
Valtuutettu Pihlaja.....	49
Valtuutettu Hakanen	49
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	50
Valtuutettu Hakanen	50

11.9.2013

279 §

Esityslistan asia nro 3

KYSELYTUNTI

Kysymys 27

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja lehterillä istuvat kaupunkilaiset.

Helsingin kaupunki on ollut aktiivinen kaupunkikulttuurin kehittäjänä, muun muassa valtuustoaloitteiden pohjalta. Kaupunki on tehnyt huomionarvoista työtä, millä tavalla kaupunkikuvaa saadaan eläväksi ja viihtyisäksi. Kaupunginvaltuuston päätöksellä Vaasankatu muutettiin kesäksi kävelykaduksi, edullisella väliaikaisratkaisulla. Asian johdosta kokoontui erilaisia työpajoja ideoimaan Vaasankadun tapahtumia. Kallion kaupunginosa on monien tapahtumien näyttämö, ja useat ihmiset osallistuvat kaupunginosansa vetovoimaiseksi tekemiseen eri tavoin. Sosiaalisen median kanavana on tavallisesti Facebook. Tapahtumien jälkeen lehdet uutisoivat myös ongelmista, oli se sitten meluhaittaa, katujen roskaisuutta tai puutteellisuutta tapahtumasta vastaavasta yhdyshenkilöstä. Kysynkin: millä tavoin Helsingin kaupunki varmistaa viranomaistyöskentelyn sujuvuuden kaupunkilaisten vapaasti ideoimien tapahtumien välillä? Mitkä ovat Vaasankadun kävelykatukokeilun kehitysehdotukset?

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Valtuutettu Nina Huru tiedustelee, millä tavoin Helsingin kaupunki varmistaa viranomaistyöskentelyn sujuvuuden kaupunkilaisten vapaasti ideoimien tapahtumien välillä, ja mitkä ovat Vaasankadun kävelykatukokeilun kehitysehdotukset.

11.9.2013

Valtuusto.

Aloitteen tultua palautettua uudelleen valmisteluun valtuustossa keväällä 2013 kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto teki kävelykadusta liikennesuunnitelman varsin nopealla aikataululla. Työ tehtiin kaupungin rakennuspalvelu Staralla. Kokeiluun siirryttiin ilman viirastojen tai lautakuntien valmistelua, ja käytännössä kadulle laitettiin vain kävelykatua osoittavat liikennemerkit. Tämä normaalimenettelystä poikennut valmistelutapa johti siihen, ettei suunnitelma täyttänyt kaupungin valmistelun totuttua laatutasoa. Sen vuoksi järjestelyjä piti paikata heti käyttöönoton jälkeen lisäämällä poikkikaduille ajoesteitä, joilla estettiin autojen ajo kävelykadun poikki. Väljemmän aikataulun puitteissa asiassa olisi ehditty ennen toteutusta tehdä tiiviimpää yhteistyötä viirastojen kesken, jolloin muun muassa liikennemerkkien paikat olisi saatu kerralla kuntoon. Onkin todettava, ettei kokeiluun valmistautumisen lyhyen ajan puitteissa kaupunki kaikin osin pystynyt vastaamaan sidosryhmien odotuksiin, muun muassa juuri fyysisen ympäristön suunnittelussa.

Koska kesä oli viime keväänäkin tulossa, ja toiminta näytti alkavan välittömästi, aiheutti tilanne yllätyksen myös lupavalmistelulle. Rakennusvirastossa teetettiin katualuekartta, jossa osoitettiin paikat muun muassa tapahtumille, terasseille ja kaupunkiviljelylle. Näin ennakoitiin ja helpotettiin luvanhakijoiden ja tarkastajien työtä. Tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi toimijoilta vaadittiin samat haku- ja lupaehdot kuin muisakin kaupunkitapahtumissa. Tapahtumalupia annettiin kesän aikana 5: 2 kirpputoria, 2 taidetapahtumaa ja 1 ruokatapahtuma. Rakennusviraston maanvuokrauslupan lisäksi tarvitaan muidenkin viranomaisten lupia, ja kaikki niistä vaativat jonkin verran käsittelyaikaa, joten lupahakemukset tulee tehdä hyvissä ajoin ennen tapahtumien ajankohtia. Jos kokeilua päätettäisiin jatkaa, olisi luvituskin helpompaa ja sujuvampaa kokeilukesänä laadittujen katualuekarttojen pohjalta.

Kävelykatuidea tuntui tulleen yllätyksenä myös alueen yrittäjille, sillä juuri kukaan pysyvistä yrittäjistä ei ollut valmistautunut järjestämään mitään tapahtumia. Osittain jäi vaikutelma, että moni kadun varren yrittäjä harjoittaa sellaista toimintaa, joka ei helposti sovellu ulkotiloissa tehtäväksi. Kaupunki ei taas ehtinyt varautua esimerkiksi kesäkukkien tilauksiin enää tuossa kevään viime vaiheessa. Vaasankadun muuttaminen kävelykaduksi aiheutti noin 80 pysäköintipaikan poistamisen, mikä luonnollisesti aiheutti kritiikkiä. City Car Clubin yhteiskäyttöauto-paikoille löydettiin uudet paikat rakennusviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteistyönä.

11.9.2013

Palautetta kävelykatukokeilusta on tullut KSV Forumin kautta noin 150 viestiä, kirjattuina aloitteina sekä sähköpostitse ja puhelimitse suoraan suunnittelijoille. Kaupunkisuunnitteluvirastoon tullut palaute on ollut voimakkaasti polarisoitunut puolesta ja vastaan. Enimmäkseen on valittu häiriöistä ja pysäköintipaikkojen puutteesta Vaasankadulla. Myös roskaantumisesta on valittu. Monisyiseksi tilanteen tekee se, että kadun puhtaanapitovastuu on kadun kiinteistöillä kadun keskiviivaan saakka, eikä kaupunki näin ollen voi lisätä siltä osin roska-astioita tai siivousta.

Vaasankadun kävelykatukokeilu alkoi kesäkuun 2013 alussa ja kestää nyt syyskuun loppuun saakka. Etenkään avoin verkkokeskustelu ei kuitenkaan anna kokonaiskuvaa tilanteesta ja hankkeen onnistumisesta. Sen vuoksi kaupunkisuunnitteluvirasto on tilannut Helsingin yliopistolta tutkimuksen kävelykatukokeilusta. Suhteellisen kattava ja eri osallistumisryhmien kokemuksia luotaava tutkimus valmistuu lokakuussa 2013, jonka jälkeen kokeilun kokemukset tuodaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn johtopäätösten tekoa varten. Mikäli kokeilua jatkettaisiin tai kävelykadusta tehtäisiin pysyvä, on selvää, että kuluneen kesän kokeilusta on saatu paljon arvokasta tietoa kokemuksia tämän ja muiden hankkeiden varalle.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitän todellakin apulaiskaupunginjohtaja Penttilää erittäin hyvin valmistellusta vastauksesta tähän esitettyyn kysymykseen. Niin kuin tässä on tullut varmasti ilmi, tämä Vaasankadun kävelykatukokeilu on vähän erityyppinen, kun vertaa esimerkiksi tällä hetkellä Helsingin kaupungissa vaikuttavaan Poikkeaa Putiikissa -tapahtumaan. On hienoa, että kaupunki lähtee näin spontaanisti, lyhyelläkin aikavaroituksella näihin kokeiluihin mukaan, koska tosiaan sillä voidaan monella tavoin elävöittää kaupunkia.

Vielä haluaisin tietää, parantaisiko sitten näitä yhteydenottomahdollisuuksia se, jos näissä tapahtumissa olisi joku rekisteröity yhdistys täällä kaupungin osalla. Hienoa myös, että on teetetty yliopistolla tämä tutkimus, joka valmistuu lokakuussa.

Kiitos.

11.9.2013

Valtuutettu Rissanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse olin tässä aloitteessa toisena alullepanijana, ja täytyy ensiksi tosiaan kiittää kaupunkia siitä, että kerrankin Helsingin jähmeäksi moitittu koneisto pystyy tällaiseen nopeaan toimintaan. Mutta tässä apulaishallituksen puheenjohtaja kyllä pallotteli aika lailla vastuuta siihen, että virastojen välinen yhteistyö on hankalaa. Mielestäni sen ei pitäisi olla se syy siihen, että hauskat ja hyvät kehitysajatukset Helsingissä haudataan. Jää vähän sellainenkin fiilis, että haluttiinkohan tässä, että tämä kokeilu ollenkaan onnistuu. Toivottavasti ei siitä kuitenkaan ollut kyse. Siihen, että kesäkukkien tilaaminen jäi kauhean myöhäiseksi – tämäkin kuulostaa kyllä minusta varsin byrokraattiselta, jos Helsingin kesäkukkien tilaaminen vaatii monia viikkoja. Mutta ehkäpä sitten meillä todella näin on.

Mutta se yksittäinen palaute, mitä minä olen saanut sieltä alueen toimijoilta, erityisesti yrittäjiltä, on se, että etenkin kesä- ja heinäkuussa missään virastossa ei oikein tuntunut olevan ketään ihmistä, joka olisi ottanut mitään vastuuta mistään, eli ei saatu vastauksia kysymyksiin. Jos olisi ollutkin ideoita siitä, mitä olisi haluttu toteuttaa, niin ei ollut mahdollisuutta siihen, että olisi missään virastossa ollut paikalla sellaista virkahenkilöä, joka olisi tästä asiasta tiennyt. Se minusta on aika surullista, jos tosiaan lomakausi meillä vaikuttaa näin, että ei ole sitten vastaavia henkilöitä paikalla. Kyllä tähän pitää ehdottomasti jatkossa panostaa, että myös lomakauden aikana voidaan poikkeuksellisiakin kokeiluja kaupungissa viedä läpi, etteivät sen takia hyvät ajatukset kaadu ja jää vain yhden kesän kokeiluiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin ? nuo Penttilän läpät ? täällä takarivissä huomattiin jotakin ihan muuta. Noihin virastoihin pitää heti kommentoida, että itse myös tänä kesänä törmäsin siihen, että ? rakennusvirastoa, kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistövirastoa, ja kukaan ei tiennyt mistään mitään silloin, kun sai kiinni.

Mutta nyt itse asiaan. Mikäli Vasiksen kävelykatukokeilu jatkuu myös ensi kesänä, tulisi asia päättää hyvissä ajoin ja ainakin pariksi vuodeksi

11.9.2013

eteenpäin. Näin alueen aktiiveilla ja yrittäjillä olisi paremmin aikaa suunnitella sinne kaupunkikulttuuria ja toimintaa. En usko, että autojen häättäminen olisi ratkaisevasti nostanut yöllistä melutasoa kadulla. Paikoitellen suhteellisen kosteahko ja vauhdikas ilmapiiri on näkynyt Vaiksella jo ennen kävelykadun tulemistä. Haluankin osaltani kiittää kesän kirpputoreista ja muista riennoista.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Nina Huru on jälleen tehnyt hyvän kysymyksen. Minusta hallinnollinen menettely ? aloitteen osalta oli virheellinen. Valtuustohan palautti aloitteen uudestaan valmisteltavaksi, niin että kokeillaan Vaasankadun muuttamista kävelykaduksi. Minä jäin ainakin odottamaan, että hankkeesta tehdään suunnitelma kesäkatuna, ja jos valtuusto hyväksyy sen suunnitelman, niin kokeilu suoritetaan. Tässä jäi tämä valtuuston edellyttämä suunnitteluvaihe puuttumaan, ja sitä ei tuotu uudestaan valtuustoon.

Kiitos.

Valtuutettu Oskala

Kiitos, puheenjohtaja.

Kokeilun idea on se, että opitaan. Kokeilun idea ei välttämättä ole se, että aina onnistutaan, ja kyllähän tällä kertaa – itsekin tätä aloitetta ja hanketta vahvasti ajaneena – täytyy tunnustaa, että eihän tämä ihan niin kuin Strömsössä mennyt. Siihen on toki varmaan monia syitä.

Tässä apulaiskaupunginjohtaja Penttilä puhui siitä, että sinne kadulle ei saatu toiminnallisuutta. Olin itse alueen yrittäjiin yhteydessä jo huhtikuun puolella ja toukokuun alkupuolella, jolloin kävi selväksi se, että siellä olisi ollut halukkuutta rakentaa esimerkiksi terassirakenteita kadulle, mutta tässä vaiheessa vielä kukaan kaupungilta ei osannut sanoa, mihin paikkaan kadulla ne saataisiin tehdä. Se tieto saatiin aikaiseksi vasta toukokuun lopussa, että mihin kohtaa katu saa laittaa tuoleja ja pöytiä. Se, että tämän asian määrittelyssä menee kuukausia, tuntuu myös aika mielenkiintoiselta. Sittemmin kävi selville myös, että meiltä löytyy myös vessanormi, joka normittaa asiakaspaikkoja: kun on

11.9.2013

yksi vessa vain per ravintola, niin sitten ei saa laittaa terassia siihen. Eli nyt Lasse toivottavasti tuolta eturivistä ottaa lisää normeja hajotettavaksi.

Mutta mitä sitten opittiin? Toivottavasti tutkimustuloksista saadaan selville jotain. Laitoin Twitteriin juuri #helvaltuusto-hashtagilla muutaman kuvan Seinäjoelta väliaikaisesta kesäkävelykadusta. Kannattaa käydä kurkkaamassa, ne ovat aika paljon erinäköisiä jo ne ajoesteet, kuin mitä Helsingissä oli. Toivottavasti tuloksia käytetään näiden kokeilujen parantamiseen, koska parannettavaa selvästikin on, mutta toivottavasti tästä ei niin hirveän hyvin menneestä kokeilusta ei kuitenkaan seurauksena ole se, ettei uskalleta kokeilla. Kokeiluja pitää uskaltaa tehdä. Sillä tavalla me opimme näitä asioita. Ei voi olettaa, että täydellistä tulee heti ensimmäisellä kerralla.

Kiitos.

Valtuutettu Perälä

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minusta valtuutettu Huru esitti ihan erinomaisen kysymyksen. Sosiaalinen media ja verkkoviestintä yleisemminkin on mahdollistanut kaupunkilaisille uudenlaisia organisoitumisen muotoja Ravintolapäivästä erilaisiin kaupunginosaliikkeisiin. Tästä on seurannut, että myös kaupunkilaisten käyttämät vaikutus- ja yhteydenottokanavat muuttuvat. Minun mielestäni tässä yhtenä vastauksena tähän kysymykseen olisi se, että kaupungin ja virkamiesten on oltava läsnä sosiaalisessa mediassa, ja paljonhan jo ollaankin. Muun muassa rakennusvirastolla on hyvin vahva Twitter-presenssi. Samalla olisi mietittävä myös kaupungin lupakäytännön muuttamista vuorovaikutteisemmaksi, jotta luvanhakijat voivat seurata reaaliajassa, miten asia etenee, eikä tarvitse vain odottaa, mitä sieltä virastosta tulee.

Kuten valtuustotoveri Oskala tuossa totesi, kokeiluja tehdään juuri siksi, että niistä opitaan, ja kritiikistä huolimatta mitään pysyvää vahinkoa ei ole tapahtunut, eikä yleinen turvallisuus ole vaarantunut. Sen sijaan saatiin käsitys siitä, miten kaupungin organisaatio taipuu tällaisiin kokeiluihin, ja siitä, miten Vaasankatu voisi toimia kävelykatuna kenties joskus pysyvämmiin. Vaasankadulla myös järjestettiin kesällä paljon kirppiksia ja monenlaista katutaidetta. Uskon, että sellaisella olisi potentiaalia, jos siitä tehtäisiin pysyvämpi ratkaisu. Toivon, että voisimme olla tällä tavalla dynaamisia jatkossakin.

11.9.2013

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä oikeastaan valtuutetut Muttalainen ja Oskala jo käyttivät hyvät puheenvuorot, mitä itsekin ajattelin sanoa. Tässähän avainsanana on kuitenkin suunnitelmallisuus. Mitä varten Helsinki näyttää nykyään niin mielenkiintoiselta? Mitä varten täällä tapahtuu niin paljon? Kaikkihan johtuu siitä, että täällä on ihan uudenlaista yrittämistä, yrittäjyyttä eri puolilla, täällä on elämää, ja hyvin usein sitä elämää tekevät nimenomaan yrittäjät, ja siinä mielessä olisi ollut tärkeää tietysti saada mahdollisimman aikaisessa vaiheessa yrittäjät mukaan tähän. Nyt, kun tuossa valtuutettu Huru niin ystävällisesti mainitsi tämän Helsingin yrittäjien Poikkean Putiikissa -viikon, joka on juuri meneillään, niin minäkin rohkenen sanoa siitä sen verran, että siinä on ollut elinkeinopalvelu mukana, ja on antanut erittäinkin hyvää palvelua näille Poikkean Putiikissa -putiikeille, eli on kerätty etukäteen kaikki toiveet, mitä yrittäjillä on erilaisten uusien aktiviteettien järjestämiseksi, vaikkapa nyt muotinäytöstä siinä oman liikkeen lähistöllä tai ulostuloa sieltä omasta myymälästä. Jotain sentyyppistähän kannattaisi tässäkin käyttää, eli elinkeinopalvelu kerää kaikki nämä ideat ja järjestää ne luvat ilman että yrittäjän itsensä tarvitsee selvittää, mistä niitä lupia saa.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos puheenvuoron käyttäjille. Tässä kokeilussa, niin kuin moni totesi, on saatu kokemuksia niin menettelytavoista – myös valtuutettu Koskinen oli täsmälleen oikeassa tässä menettelytavoissa. Toisaalta myös ne valtuutetut, jotka pyrkivät ja edistävät ketterää päätöksentekoa, toivottavasti pääsemme siinä eteenpäin, kunhan ymmärrämme vain, että myös suunnitelmallisuutta tarvitaan, kuten valtuutettu Pakarinen tässä asiassa totesi. Niin kuin sanottu, kaupunkisuunnittelulautakunta kerää nämä kokemukset lokakuussa, ja nyt syyskauden aikana meillä on mahdollisuus paremmin valmistautua myös ensi kesäkauteen.

11.9.2013

280 §

Esityslistan asia nro 4

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYKSEN MUUTTAMINEN

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Haluan ensiksi antaa kiitokset niin valtuuston puheenjohtaja Mari Puoskarille kuin myös kaupunginjohtaja Jussi Pajuselle asian nopeasta valmistelusta. Valtuustoryhmien puheenjohtajien yhteinen kaupunginvaltuuston kyselytunnin kehittämistahto on kiitettävällä ripeydellä viety eteenpäin. Uskon, että jatkossa valtuuston kyselytunnit muodostuvat mielenkiintoisemmiksi, ja debatti saattaa auttaa meitä tekemään parempia poliittisia päätöksiä, kun debatissa joudutaan pohtimaan asiaa eri näkökulmista.

Esittelijä toteaa: "Kirjallisesti kysymyksiin, edes niihin, joita ei ehdittäisi käsitellä kyselytunnin aikana, ei vastattaisi enää lainkaan". Päätösehdotuksessa ei ole tällaista mainintaa. Pitäisin tärkeänä, että käytäntö olisi joustavampi kuin esittelijän teksti antaa ymmärtää. Mielestäni puheenjohtajat voisivat arvioida, mitkä kysymykset kannattaa laittaa vastattaviksi, ja mitkä eivät ole sen luonteisia.

Esittelijä myös kirjoittaa: "Pöytäkirjan liitteeksi kysymyksiä ei myöskään laitettaisi". Tätä vastoin pitäisin itse tarkoituksenmukaisena, että käsiteltävät ja kyselytunnille esitetyt kysymykset kirjattaisiin pöytäkirjaan. En tiedä, miksi olisi parempi olla kirjaamatta niitä.

Ehdotus on kuitenkin oikeaan suuntaan, ja odotan mielenkiinnolla uudenlaisen kyselytunnin toteutumista. Toivon, että kaupunginhallitus päätöksen toimeenpanossaan ottaa huomioon esittämäni näkökohdat, eikä näiltä osin toimi esittelijän esityslistatekstin mukaisesti. Itse päätösehdotus on siis hyvä.

Kiitos.

11.9.2013

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minulle on tullut useita kysymyksiä, ei varsinaisesti tähän kyselytunti-käytäntöön liittyen, vaan siitä, mitä tapahtuu valtuutettujen kysymyksille, ja miten valtuutettujen ja laajemmin ottaen luottamushenkilöiden kysymyksiä jatkossa käsiteltäisiin. Nyt sanon pääpiirteittäin sen, miten teknisesti on tarkoitus hoitaa valtuutettujen kysymykset. Meillä on kansalaispalautejärjestelmä, jota ollaan käyttöönottamassa, tai otettukin käytäntöön, johon sisältyy, että kaikki kysymykset, mitä kansalaisilta tulee, rekisteröidään, niille annetaan vastausaika ja seurataan, että vastaukset tulevat. Tämä koskee laajasti kaikkia hallintokuntia. Tämä samantyyppinen käytäntö tulisi valtuutettujen kysymyksille, jossa – tästä tulee tarkemmat ohjeet tietenkin, kun tämä on selvä, tai valmistelu on siinä vaiheessa – kun valtuutettu osoittaa kysymyksen, niin silloin se kirjataan ja se tulee järjestelmään, ja seurataan, että vastaus tulee. Nämä vastaukset on tarkoitus laittaa luottamushenkilöportaaliin, jossa ne ovat tietenkin kaikkien valtuutettujen ja kaikkien luottamushenkilöportaalia käyttävien katsottavissa, sekä kysymykset että vastaukset, ja myöskin sitten, että ne tulevat internetistä julkisesti kansalaisten seurattavaksi, kuitenkin mahdollistaen sen, että kysymyksethan eivät välttämättä aina ole luonteeltaan julkisia, että on myös mahdollisuus pitää vain luottamushenkilöportaalissa.

Sitten valtuutettu Hakanen kysyi sitä, että jos valtuutettu haluaa esittää kysymyksen suoraan kaupunginjohtajalle tai apulaiskaupunginjohtajalle, niin miten ne tulevat rekisteröidyiksi. Nyt olisin tässä yhteydessä valmisteluohjeena antamassa sellaista käytäntöä, että ne kysymykset, jotka osoitetaan kaupunginjohtajalle tai apulaiskaupunginjohtajalle, laitettaisiin erikseen sekä luottamushenkilöportaalissa että tässä julkaistavassa osiossa, jolloin kansalaiset ja luottamushenkilöt, valtuutetut, voisivat seurata niitä erikseen. Sitä kautta ne eivät sekaantuisi niihin kysymyksiin, jotka menevät esimerkiksi suoraan johonkin hallintokuntaan. Kysytään jotakin hyvin yksityistä tienpidon asiaa esimerkiksi tai tällaista. Tämä on se ajatus, joka itselläni on siitä, miten valmistelu tältä osin etenisi. Todellakin olisi mahdollista saada, samalla tavalla kuin kansalaisillekin, tällainen laatujärjestelmä, jossa jokainen kysymys rekisteröidään, ja seurataan todellakin, että annetussa aikamäärässä vastaus tulee, ja sitten kaikki on kaikkien nähtävillä.

Missä ajassa tämä tulee, sitä en pysty ihan varmasti sanomaan, mutta niin viiveettä kuin mahdollista. Toivoisin jo nyt, että jonkinlainen valmius olisi ihan tässä vähintäänkin lähikuukausina tähän järjestelyyn.

11.9.2013

Ledamoten Wallgren

Bästa fullmäktige. Hyvä valtuusto.

Kiitos kaupunginhallitukselle ja valmistelijoille hyvästä ja nopeasta valmistelusta. Kiitos Jussi Pajuselle äskeisestä puheenvuorosta, jonka hengestä ja sisällöstä on helppo olla samaa mieltä.

Minä olen laatinut järjestelmään kuitenkin vastaehdotuksen, joka vahvistaisi sitä henkeä, millä tätä valmistelua on tehty, ja yrittää viedä tätä asiaa ripeästi eteenpäin. Minulla on kaksi pointsia, minkä takia tämä vastaehdotus on tehty, joista tämä ? pyrkii pitämään huolta. Yksi on se, että jotta kyselytunnin laatu taataan, niin minä katson, että on tärkeää, että tehdään myös kirjallinen pöytäkirja ja keskustelupöytäkirja kyselytunnista. Se on yksi asia, josta tämä vastaehdotus yrittää pitää huolta.

Toinen asia on se, että pidän tärkeänä, että valtuutetut saavat varmasti kaupunginjohtajille esittämiinsä kysymyksiin kirjallisen vastauksen. Se on se toinen pointti, josta tämä vastaehdotus yrittää pitää huolta. Vaikka minun mielestäni on hyvä, jos toteutuu se, mitä kaupunginjohtaja äsken sanoi tästä järjestelmän parantamisesta, mutta niin kauan kuin se ei ole toteutunut, katsoisin tärkeänä, että tässä välivaiheessa tämä minun esittämäni vastaehdotus tai vastaava ehdotus hyväksytään. Tämä ei kilpaile ollenkaan sen kanssa, mitä kaupunginjohtaja äsken sanoi, vaan varmistaa sen, että ei tule sellaista välivaihetta, että näihin kysymyksiin ei saa kirjallisia vastauksia.

Olen tehnyt tämän esityksen vastaehdotusmuodossa järjestelmään. En tiedä, pitääkö se lukea. Saman esityksen voisi tehdä myös palautusehdotuksena, mutta minä katson, että tämä asia on niin pitkälle viety ja niin hyvin valmisteltu, että ehkä tämä menisi näillä parannuksilla vastaehdotuksena ja saisimme päätöksen tänään.

Puheenjohtajalta kysyn: pitääkö tämä esitys lukea?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos. En lue sitä ääneen, katsokaa järjestelmästä. Pointit olivat tässä suullisessa esityksessä.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

11.9.2013

Tähän osioon, että väliaikanakin saisi vastauksen: sekä omasta että kaikkien apulaiskaupunginjohtajien puolesta vakuutan sen, että tällä hetkellä on järjestelmä olemassa. Joka ainut kysymys, joka valtuutetuilta tulee, siihen tulee kirjallinen vastaus. Eli huolta siitä, että valtuutettu ei saisi vastausta, sitä ei ole. Uskallan luvata kaikkien apulaiskaupunginjohtajien puolesta myöskin sen.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän kaupunginjohtaja Pajusta näistä hyvistä huomioista tässä ja hänen kommentistaan, mutta siitä huolimatta minä haluaisin tätä Wallgrenin ehdotusta tukea, kannattaa sitä. Tässä uudistuksessa on paljon hyviä puolia kyllä, mutta minun mielestäni siinä on myös vähän sellaisia piirteitä, jotka saattavat heikentää valtuuston mahdollisuuksia saada ajantasaista tietoa tämän kaupungin asioista ja myös sen välittymisestä kaupunkilaisille, mikä on hirveän tärkeä puoli. On tärkeää, että näistä kokouksista kokonaisuutena pidetään pöytäkirjaa. Jos joku kysymys on niin vaikea, että siihen ei pysty antamaan täällä vastausta apulaiskaupunginjohtaja tässä ajassa, niin silloin voi todeta, että siihen vastataan myöhemmin kirjallisena.

Oma kokemukseni on ollut vähän huonoa tässä puolen vuoden aikana siitä, miten kaupunginvaltuutettu saa tietoa kaupungin asioista. Jos jollakin virkamiehelle on lähettänyt joskus jonkun sähköpostin ja kysynyt jotakin asiaa, niin on voinut odotella sitä vastausta monta viikkoa, ja joihinkin viesteihin edelleenkin odottelen vastausta. Ehkä ne jossain vaiheessa tulevat. Kyllä tässä tiedonsaannin varmistamisessa ja parantamisessa on vielä tekemistä.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Helsingin kaupunginvaltuuston kyselytunnin kysymykset ovat jo aiempien valtuustokausien aikana olleet erityisen ajankohtaisia. Lisäksi valtuutettujen esittämiin kysymyksiin on annettu harkitut ja hyvin valmistellut vastaukset. Kyselytunnin kysymykset ovat saattaneet jopa johtaa kaupungin taholta toimiin tai ne ovat tehostaneet hallinnollista valmistelua. Nyt on suorastaan häpeä virallisista kaupunginvaltuuston asiakirjoista lukea tekstiä, joka on liitetty käsiteltävään kohtaan numero 4,

11.9.2013

Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestyksen muuttaminen. Sivuilta löydämme seuraavia virkkeitä: "Yleisö ei enää pystyisi esityslistoilta tai pöytäkirjoista seuraamaan kysymyksiä ja niihin annettuja vastauksia. Kysymyksiä ei laitettaisi esityslistalle, pöytäkirjaliitteisiin, eikä kyselytunnista pidettäisi keskustelupöytäkirjaa." Tämä on loukkaavaa kaupunkilaisia kohtaan.

Tekstistä lisää poimittua: "Jos sisällöllisistä kysymyksistä johtuen jouduttaisiin kirjalliseen vastaukseen, sekin tiedotettaisiin sisäisen luottamushenkilöportaalin kautta". Ei siis kaupunkilaisten julkisesti nähtävää. Missä on suureen ääneen kaupunkilaisille mainostettu avoimuus ja läpinäkyvyys julkisen sektorin hallinnossa? Missä on demokratia?

Lisäksi sääntötoimikunta ei ole Helsingin kaupungin työjärjestyksen muuttamisesta lausunut virallisesti, mitä nyt vähintään olisi voinut velvoittaa tapahtuvaksi. Helsingin kaupungin strategiassa on maininta Helsingin kaupungin visiosta: se on asukkaiden yhteisöllinen asuinpaikka ja pääkaupunki, jossa palvelut toimivat ja päätöksenteko on avointa. Kaiken perustana on avoin ja osallistava Helsinki, jossa demokratia ja osallisuus vahvistuvat. Kuten esimerkiksi tänään kyselytunnilla, on huomionarvoista, että siellä oli hyviä kysymyksiä, joista vain yksi valittiin, mutta heti kaikki muut ovat kaupunkilaisten nähtävissä. En halua, että kyselytunti menee pinnalliseksi. En halua, että valtuutettujen arvostus laskee. Kansalaisaloitteistakin on tullut moitteita, että niihin saa kauan odottaa vastausta.

Näin ollen kannatan kyselytuntia jatkettavan nykymuodossaan hyvän hallintotavan mukaisesti edelleen, ja teen ehdotuksen, että ehdotan päätösehdotuksen hylkäämistä, koskien Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestyksen muuttamista. Keskusteluahan valtuustosalissa se ei estä. Sen kuin vain valtuutetut painavat nappia, ja ottakoot kantaa puheenvuorollaan.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täsmennän vielä järjestelmää, miten jatkossa on tarkoitus niin kyselytuntien vastauksien kuin muidenkin suhteen: kaikki valtuuston kokoukset, niin kuin tämäkin kokous, ovat netissä. Ne tullaan taltioimaan, ja itse tulkitseen kaupunginhallituksen jokin aika sitten antamaa ohjetta, että kaikki tullaan taltioimaan tästä ikuisuuteen. Sen lisäksi nyt valmisteilla

11.9.2013

olevat valtuutettujen nettisivut, jokaiselle valtuutetulle tulee oma nettisivu, josta kansalaiset voivat joka ainoan puheenvuoron erikseen klikata valtuutetun kohdalta, mitä hän on eri asioista sanonut. Silloin tietenkin on mahdollista kysymykset käydä läpi, joko kaikki puheenvuorot nauhalta, tai myöskin jokaisen valtuutetun erikseen pitämät puheenvuorot. Minusta tämä etenemistapa on sellainen, että varmaankaan ihan kaikkialla ei näin pitkällä vielä olla, kuin Helsinki on menossa.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä esityksessä on paljon hyviä tavoitteita ja asioita, mutta uskon, että siitä voidaan tehdä vielä parempi. Kannatan näitä Thomas Wallgrenin esityksiä.

Se, että kyselytunti kirjataan keskustelupöytäkirjaan, on minun mielestäni tärkeä tavoite. En ymmärrä, miksi näin ei tehtäisi. Ymmärsin, että tämä Thomas Wallgrenin toinenkin ehdotus on täysin linjassa Pajusen näkemyksen kanssa, eli näihin kysymyksiin saadaan kirjalliset vastaukset joka tapauksessa. Sen vuoksi en näe, että tämä Thomas Wallgrenin toinenkaan ehdotus olisi mitenkään ristiriidassa meidän tavoitteidemme kanssa. Ehkä ne on tässä selkeämmin kirjoitettu auki.

Nykyinen kyselytunti on jähmeähkö, ja etenkin se on hyvä, että näitä kysymyksiä voidaan jättää kokouksen alkuun asti. On erittäin hienoa, että kaupunginjohtajien vastauksia ei ole kaikkia etukäteen kieli keskeillä suuta kirjoitettu. Mutta sitä en ymmärrä, että jostain syystä tämä avoimuus parantuisi, jos kyselytuntia ei kirjata keskustelupöytäkirjaan. Olen kuullut mitä ihmeellisimpiä selityksiä sille, miksi näin pitäisi tehdä. Olen jopa kuullut, että kun joudutaan vastaamaan spontaanisti, niin pelättäisiin oikeusjuttua, jos tulee möläytettyä jotakin tyhmää, mutta tässä on ehkä tällainen varovaisen virkamieskulttuurin heikko lenkki. Sen täytyy toki muuttua. Ihan samalla tavalla se videointi varmaan siellä oikeudessa toimii todisteena, jos sitä kerran pelätään, mutta hyvin kummallisia perusteluja.

Tätä avoimuutta on aina lähtökohtaisesti jossain päin vastustettu. Kun tätä valtuuston videointia lisättiin, vastustettiin sitä, että näitä valtuutettujen puheenvuoroja eriteltäisiin. Perusteltiin sillä, että valtuutetut alkavat puhua enemmän, tai sitten tämä muuttaa jotenkin keskustelukulttuuria. Nyt ne puheenvuorot ovat valtuutettukohtaisesti siellä netissä saatavilla, ja kukaan ei ole minun mielestäni jälkikäteen tästä parannetusta versiosta valittanut. Valtuusto päätti muutama vuosi sitten, päin-

11.9.2013

vastoin kuin kaupunginjohtaja Pajunen esitti, että tämän videoinnin lisäksi nämä valtuustokokoukset pitää kirjoittaa edelleen auki. On todellakin epäjohdonmukaista, jos kaikkea kokouksen keskustelua ei kirjoiteta keskustelupöytäkirjaan. Tämä videotallenne ei palvele samalla tavalla: siitä ei voi tehdä tekstihakuja, se ei palvele erityisryhmiä, jotka eivät voi sitä kuunnella, ja meidän arkistointimme ei ole vielä tarpeeksi kehittynyttä. Tässä on kuitenkin mielestäni lähtökohtana se, että palvelaan kaupunkilaisia, toimittajia, tutkijoita, historian kirjoittajia ja ollaan mahdollisimman avoimia.

Kaikki tämä suunnittelu pitäisi tehdä käyttäjän kannalta. Ehkä tähän samaan syssyyn, viestinnän osalta, minun mielestäni on aikamoinen häpeäpilkku, että nyt jos kaupunkilainen haluaa ottaa yhteyttä valtuutettuun, niin hänen pitää kaivaa 85 kertaa sieltä nettisivuilta valtuutetun sähköpostiosoite, kun se ei ole siinä suoraan valtuutetun nimen jälkeen. Minun mielestäni yhtä hämmästyttävää on, että varavaltuutettujen osalta ei ole edes linkkiä sinne omille kotisivuille, jolloin ei voi välttämättä edes saada käsiinsä ensimmäisten varavaltuutettujen yhteystietoja. Täällä on kuitenkin helposti 20 % salissa äänestämässä varavaltuutettuja.

Kaikkien näiden järjestelmien pitäisi palvella ensisijaisesti käyttäjiä, ja näkisin, että tässä suhteessa mennään Thomas Wallgrenin esitysten osalta eteenpäin, kuten sivistysvaltioissa ja -kaupungeissa toivottavasti toimitaan.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuusto. Bästa fullmäktige.

Sattui käteen tänne tullessa Fakta-lehti, jonka kannessa on tällainen teksti: " ? Jussi Pajunen: Demokratia vaikeuttaa johtamista". Kaupunginjohtajan puolustukseksi täytyy sanoa, että itse jutun otsikko on sitten: "Demokratia sanoo viimeisen sanan". Ehkä tässä tapauksessa-kin juuri niin on käymässä. Minäkin haluaisin kyllä yhtyä niihin kiitoksiin, joita edellä jo esitettiin valtuuston puheenjohtajalle siitä, että hän kutsui valtuustoryhmien edustajat kesän aikana neuvottelemaan valtuuston työn kehittämisestä. Itse näen tämän kyselytunnin kehittämisen ajankohtaisemmaksi ja keskustelelevammaksi hyvänä mahdollisuutena valtuustolle itse kehittää omaa työtään. Pidän myös hyvänä sitä, että kaupungin hallinnon puolelta on luotu näitä uusia käytäntöjä Helsinkikanavan nettisivuille valtuutettujen valtuustotoimista, ja ne varmasti auttavat päätöksenteon seuraamista. Tässä mielessä keskustelupöytäkirjojen

11.9.2013

tuominen myöskin kyselytunnin osalta pikkuhiljaa, sitä mukaa kun ne valmistuvat, nähtäväksi normaaliin tapaan on varmaan paikallaan.

Minusta tässä keskustelussa esille tulleet näkökohdat ovat itse asiassa niin samanlaisia, että tekisi mieli toivoa, että kaupunginjohtaja ottaa esittelijänä tämän valtuutettu Wallgrenin esityksen omiin nimiinsä, tai kaupunginhallituksen edustajat ilmoittaisivat, että se vastaa ihan sitä, mikä on ollut tässä tarkoituskin, koska näin on. Valtuustoryhmien neuvotteluissa nimenomaan puhuttiin siitä, että meillä on itse asiassa kaksi tällaista virallisuontoista julkista foorumia tarkoitus olla: suullinen kyselytunti, joka irrotetaan papereista ja tehdään keskustelelevammaksi, ja sitten kirjallinen valtuutetun kysely, johon, ihan niin kuin eduskunnassakin kirjalliseen kansanedustajan kyselyyn, saadaan tässä tapauksessa asianomaisen kaupunginjohtajan kirjallinen vastaus, ja joka on virallinen valtuustotoimi. Sen lisäksi totta kai me kommunikoimme ja keräämme informaatiota jatkuvasti erilaisin tavoin, mutta niitä ei ole valtuuston asiakirjoihin tarve liittää. Mielestäni tässä on niin suuri yhteisymmärrys, että tuntuu hölmöltä, jos valtuutettu Wallgrenin esitystä ei voida yhteisesti hyväksyä.

Lopuksi haluaisin SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmän puolesta nostaa esille sen, että valtuuston pitää kyllä muutenkin ottaa enemmän takaisin valtaa itselleen. Esimerkiksi Helsingin Sanomat kertoi viikko sitten, että kokoomuspoliitikot ja -virkamiehet harkitsevat Helsingin seudun kuntien sosiaali- ja terveystalvelujen yhdistämistä. Ja sitten kerrotaan, että apulaiskaupunginjohtaja Laura Räty on siellä mukana. Voi kysyä, ketä Laura Räty edustaa siinä ministerin asettamassa työryhmässä: Helsingin kaupunkia vai kokoomuksen puoluevaltuustoa? Helsingin kaupungin elimet eivät ole missään käsitelleet saati esittäneet sosiaali- ja terveystalvelujen yhdistämistä Helsingin seudun 14 kunnan yhteisesti järjestettäväksi.

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Hyviä puheenvuoroja on tullut valtuutettu Wallgrenilta ja Holopaiselta, sekä myöskin valtuutettu Hakaselta tässä äsken. En myöskään ymmärrä, miten avoimuus paranisi näillä esittelijän esittämillä asioilla, ja kuitenkin kaupunginjohtaja Jussi Pajusen esittely oli hyvä. Mutta jos valtuutettu Wallgren, Holopainen ja Hakanen löysivät näin paljon asioita, joita olisi hyvä muuttaa tässä esittelijän ehdotuksessa, niin en näe mitään järkeä, että se olisi silloin oikea. Kyllä minä olen sitä mieltä, että

11.9.2013

jos näin paljon on lisättävää ja huomautettavaa, niin ehdotan ilman muuta ehdottomasti valtuutettu Hurun ehdotusta hylkäykseen.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö

Kiitos puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun valtuuston puheenjohtaja Puoskari kutsui ryhmät koolle, hänellä oli yksi selkeä tavoite: tehdä kyselytunnista keskustelevampi ja debatoivampi niin, että myös vastuulliset viranhaltijat voisivat valottaa omia mielipiteitään ilman pelkoa siitä, että ne aina tulkitaan yksinomaan kaupungin viralliseksi linjaksi, tai sisältävät vain kaupungin aiempien päätösten reflektointia. Nyt kun ryhmät ovat neuvotelleet tästä asiasta, näissä neuvotteluissa päädyttiin hyvin yksimieliseen tulokseen, joka oli sittemmin kaupunginhallituksen käsittelyssä, ja kaupunginhallitus yksimielisesti on tämän esityksen hyväksynyt. Tämä on kaksijakoinen. Niin kuin täällä kuulumme kaupunginjohtaja Pajuselta, jatkossa – tämä kyseinen sähköpostiosoite on jo olemassa ja palvelu käytössä – on mahdollisuus tehdä kirjallinen kysymys, johon kukin valtuutettu – näin kaupunginjohtaja vakuutti – saa kirjallisen vastauksen, joka on virallinen, kirjallinen vastaus, ja se tulee dokumentoiduksi.

Mutta tämä ajatus kyselytunnin kehittämisestä lähti nimenomaan siitä, että kaikin keinoin pyritäisiin edesauttamaan keskustelua ja henkilökohtaisten mielipiteiden ilmaisua. Ja sitä, että viranhaltijalla olisi mahdollisuus antaa vastaus, jossa valottaa omia mielipiteitään ja näkökulmiaan, minun mielestäni edesauttaisi se, että kaikkea ei tehdä viralliseksi, juridiseksi kysymyksiksi tai kaupungin virallisiksi linjoiksi, jotka sitten tarvittaessa ovat vaikka oikeusasteissa ikään kuin toimikelpoisia. Siitä huolimatta pidän tärkeänä, että nämä kyselytunnit videoidaan, ne ovat julkisia tapahtumia, ja nämä videot ovat löydettävissä tarvittaessa eriteltyinä valtuutetuittain, mutta en lähtisi nyt muuttamaan tätä kaupunginhallitusten ja ryhmien yksimielistä sopua, jolla pyritään todella tuomaan keskustelu ja debatti tähän saliin.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En vain ymmärrä, että tämä perustelu olisi mitenkään kestäväällä pohjalla, koska käsittäisin, että ne videotallenteet, jos nyt joku haluaa niistä

11.9.2013

virheitä lähteä etsimään, ovat yhtä lailla siellä saatavilla ja yhtä lailla oikeudessa pitäviä. Minun mielestäni sen takia tässä on huonoja perusteluja sille, ja etenkin juuri se, että sanotaan, että avoimuus lisääntyy, jos avoimuutta vähennetään, eli ei kirjata ylös puheenvuoroja. Minun mielestäni viranhaltijoiden pitää vain elää tässä maailmassa, jossa joutuu vastaamaan spontaanisti kysymyksiin ja myös ottamaan kantaa. Ehkä se on tämän meidän kaupunginjohtajamallimme haaste tällä hetkellä, että ollaan jotenkin puoliksi poliitikkoja, puoliksi virkamiehiä.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on selvä ero, kirjataanko jostain keskustelusta virallinen keskustelupöytäkirja, koska niin kuin täällä meidän esityslistallamme lukee: "Keskustelupöytäkirja on virallinen kokouksen kulkua ja siellä käytettyjä puheenvuoroja kuvaava pöytäkirja. Pöytäkirjaan kirjatut puheenvuorot ovat virallisia kannanottoja asioihin, ja pöytäkirjaa on käytetty tarvittaessa todisteena hallintotuomioistuimissa." Tässä kyse ei ole siitä, että estettäisiin pääsy näihin puheenvuoroihin tai niiden kuunteleminen tai katseleminen, vaan kyse on siitä, että jos me nostamme tämän kyselytunnin keskustelun viranhaltijoiden osalta tällaiseksi viralliseksi, kaupungin linjaa valottavaksi, oikeustoimikelpoiseksi prosessiksi, niin silloin näihin kysymyksiin saatavat vastaukset, varsinkin kun ne kysymykset tulevat aivan yhtäkkiä, niin veikkaan, että kysymysten vastausten laatu laskee, eikä päästä sellaiseen keskustelukulttuuriin, jota me itse asiassa kaikki tavoittelemme.

Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Kysyisin vielä Männistöltä sitä, miten viranhaltija voi puhua niin monessa eri roolissa. Välillä se pitää paikkansa, välillä ei pidä paikkaansa, mitä hän haluaa sanoa. Eduskunnassahan myös pidetään koko ajan pöytäkirjaa kaikesta, mitä siellä puhutaan. Minä en ymmärrä tätä tällaista, että välillä pannaan pöytäkirja pois ja välillä otetaan takaisin.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Niin, arvoisa puheenjohtaja.

11.9.2013

Apulaiskaupunginjohtajat valitaan 7 vuodeksi, ja heillä on tietty, rajattu alue, joka heidän tulee tuntea, jolle vastataan kysymyksissä, ja siinä mielessä, kun ajattelen erästä toista demokraattista päätöksentekuelintä, jossa voi joutua muutaman viikon kokemuksella vastaamaan ihan laidasta laitaan ja pystyy sen kuitenkin tekemään, niin epäilen, että korkeasti koulutetut ja hyvin asiaansa perehtyneet apulaiskaupunginjohtajatkin pystyvät tästä suoriutumaan ilman pelkoa siitä, että joutuvat oikeuteen vastuuseen puheistaan. Oikeastaan enemmänkin kiinnittäisin huomiota siihen, että aika pitkäksi nämä puheen vuorot on ajateltu. Tii-
viimmin saataisiin enemmän puheenvuoroja ja pystyttäisiin tiivistämään asioita. Minuutissa saa hyvin sanottua sanottavansa.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Männistön vastauksessa ei kuitenkaan otettu kantaa siihen, etteikö tämä videotallenne muka tarvittaessa ole myös oikeustoimikelpoinen, jos joku nyt haluaa näitä virheitä lähteä etsimään. Minun mielestäni tällaista järjestelmää ei pitäisi tällaisten virheiden ja väärinkäyttöjen tai syytösten pohjalta lähteä ensisijaisesti rakentamaan. Sen takia minun mielestäni tämä on ollut huono perustelu ja on vastoin sitä avoimuuden käsitettä, jonka itse allekirjoitan.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tuossa sain juridista tulkintaa tästä asiasta: pöytäkirja on virallinen asiakirja, videotallenne ei ole.

Ledamoten Wallgren

Kiitos kaupunginjohtaja Pajuselle selvennyksestä.

Arvoisa valtuusto.

Kolmesta asiasta: Ensin on tämä, mikä painoarvo on meillä kaupunginhallitusryhmien sovulla tässä asiassa, johon Männistö viittasi. Totta kai on tärkeää, että tämä on tullut kaupunginhallituksen yksimielisenä ehdotuksena meille, mutta se, että sitä voidaan vielä parantaa, pitää huomioida suhteessa siihen, että tätä asiaa on haluttu kiireellisesti

11.9.2013

edistää. Kun tehdään kiireellä, voi jäädä jotain huomaamatta. Minä katsoisin, että se tahtotila, mikä tässä on ollut, toteutuu paremmin niillä pienillä muutoksilla, joita minä olen esittänyt, ja joita täällä on hyvillä puheenvuoroilla kannatettu, kuin sillä pohjaesityksellä. Minä en näe, että tässä mennään sitä KH-ryhmien sopua vastaan, vaan mennään tarkentamaan sitä tahtoa, mikä on alun perin ollut sen sovun takana. Näin minä näkisin, että olkaa rohkeasti vain parantamassa tehtyä esitystä. Tämä siitä asiasta.

Kaksi muuta asiaa sisältöön: Ensimmäinen koskee tätä pöytäkirjaa vastaan videotaltiointia. Tässä on sen pelkän videotaltioinnin puolesta puhuttu sillä perusteella, että silloin kaupunginjohtajat ovat vapaampia puhumaan tässä keskustelussa. Tässä voi tietty järki ollakin tietysti, mutta minä sanoisin näin, että on kaksi muuta näkökohtaa, jotka painavat enemmän minun harkinnassani: Yksi on se, että videotaltioinnin säilyvyys on epävarmaa, ja pöytäkirjapaperi säilyy pitkään. Minä vastaan itse yliopistolla yhdestä arkistosta, jossa me olemme siirtymässä digiaikaan, ja mistään ei puhuta näissä kansainvälisissä konferensseissa enemmän kuin siitä, kuinka epävarmaa on kaikki elektroninen tallenne verrattuna paperimuotoiseen tallenteeseen. Paperi kestää satoja vuosia, siitä on näyttöä, mutta näistä elektronisista tallenteista ei ole mitään vastaavaa tietoa, paitsi että yleensä ne vanhenevat muutamassa vuodessa.

Toinen, tärkeämpi asia lyhyellä tähtäimellä on se, että poliittinen seurantatyö on tavattoman paljon vaikeampaa silloin, kun asiat ovat vain videolla, kuin silloin, kun ne ovat myös paperilla olemassa. Jos kuvitellaan, että kiinnostunut kansalainen haluaa tehdä politiikkaa, ottaa Wallgren on puhunut roskaa pöntössä, ja niin puhuu myös kaupunginjohtaja, ja tämä kaupunginjohtaja puhuu paljon paremmin kuin Wallgren, ja siitä tehdään kampanja. Sitten kun se pitää videolta litteroida, niin se on paljon hankalampaa kuin se, että copypasteaa sieltä pöytäkirjasta ja panee myllyn pyörimään. Minä tiedän omalta kannaltani sen, että usein, kun on käyty keskustelua, ja minä olen yrittänyt videolta napata jotakin pointteja, jotka ovat liittyneet minun kohdallani vaikka veroparatiisikeskusteluihin, ? koulu-uudistus tai joku tällainen, niin silloin kun ne ovat vain nauhalla, niin se minun kansallinen duunini tökkii ja jää tekemättä, kun sen sijaan jos se on pöytäkirjassa, minä copypastean sen, käännän nopeasti englanniksi ja panen maailmalle pyörimään, niin se poliittinen ? on paljon tehokkaampaa. Tämä tästä.

Näillä perusteilla minä katson, että pöytäkirjaa puoltavat painavammat näkökohdat. Sen takia minä pidän tästä ehdotuksestani mielelläni kiinni tältä osin.

11.9.2013

Sitten, jos mennään tähän kysymykseen kirjallisesta vastauksesta, niin on erittäin hyvä, että meillä on jo tällainen tapakulttuuri, ja vielä täällä kaupunginjohtajan varmentamana, että me saamme kirjallisen vastauksen kirjallisiin kysymyksiimme. Tämä on hieno asia, mutta jos näin on, niin mikään ei estä, mikään ei huonone sillä, että myös kirjataan kirjallisena päätöksenä. Mielestäni on parempi läpinäkyvyyden ja yhteiskunnan ymmärrettävyyden kannalta, että se, mikä on käytäntö, myös on olemassa paperilla. Sen takia pidän kiinni tästä toisesta esityksestäni, että saadaan kirjallisia vastauksia kirjallisiin kysymyksiin.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Puheenjohtaja.

Minä katson, että tämä on riittävän varmaa tekstiä, että tämä voi olla vastaehdotusmuodossa, mutta ? varmaan niin, että ? minä menen kirjaamaan tämän saman ehdotuksen myös palautusehdotuksena, niin saamme äänestää kaksi kertaa samasta asiasta.

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

Lähtökohdat silloin, kun valtuuston arvostettu puheenjohtaja Mari Puoskari kutsui ryhmiä koolle ja itsekin oli paikalla, olivat, että lähde-tään kehittämään yhteisessä hengessä valtuuston työtä ja ennen kaik-kea muitakin asioita kuin pelkästään tätä käsittelyssä olevaa. Tavoite oli siinä, että kyselytunteja lähdetäisiin kehittämään enemmän keskus-televaan ja avoimeen suuntaan, ja enemmän tällaiseen spontaaniin keskusteluun, joka vähän eduskunnasta, niin kuin valtuutettu Arhinmäki täällä viittasi – tietysti siinä on aika iso ero, toimiiko poliittisella vai vir-kavastuulla. Eduskunnankin kyselytunneilla muutama ministeri on koh-tuullisen ohi asian vastannut, eli ei se ehkä ihan paras esimerkki ole siellä. Minun mielestäni Wallgrenin ehdotus aidosti huonontaa tätä ti-lannetta suhteessa siihen kuin parantaa, vaikka hän toisin väitti. Se halvaannuttaa tavallaan sen avoimen, spontaanin keskustelun, ja johtaa siihen, että kyselytunnit ovat edelleen yhtä jäykkiä kuin tälläkin hetkellä, ainoana erona, että kysymykset jätetään vähän myöhemmin. Minun mielestäni siinä mielessä tässä mennään aidosti, selkeästi huo-nompaan suuntaan.

11.9.2013

Valtuutettu Raatikainen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan läpinäkyvyyttä ja avoimuutta maksimimuodossaan, ja täten myöskin valtuutettu Hurun esitystä.

Ledamoten Rantala

Värderade ordförande.

Det här är ett bra förslag och om vi faktiskt lyckas få frågetimmen mer aktiv och framför allt mer interaktiv så tror jag att fullmäktigeledamöterna kan dra nytta av dem, men också stadens invånare. Det kan till och med också öka intresse för politik – inte minst bland de yngre. Jag har därför lite svårt också att förstå rädslan med den här förändringen. Alla frågor kommer helt säkert att besvaras av tjänstemannaledningen och en fullmäktigeledamot kan alltid offentliggöra svar om den så vill.

När det gäller protokollet så förstår jag inte heller riktigt dramatiken. Fullmäktigeledamöterna bandas – också de nya frågetimmarna i sin helhet – och det är öppenhet om någonting. Jag är mycket imponerad hur stadens hemsidor har utvecklats och hur lätt man hittar de olika fullmäktigeledamöternas inlägg. Trots att videoinläggen – precis som ledamot Wallgren här sade - inte har någon formell status, så tror jag att inom en snar framtid så kommer de att få en formell status och då är också vårt problem de facto löst.

Avoimuus on se tärkein, ei pöytäkirja. Se toteutuu tässä ehdotuksessa enemmän kuin hyvin. Nyt ollaan vaarantamassa koko idea vapaamuotoisesta kyselytunnista, niin kuin kaupunginhallituksen puheenjohtaja juuri totesi. Sitä en itse haluaisi tehdä.

Ledamoten Wallgren (replik)

Tack ledamot Rantala.

Vi är överens om att det är bra med öppenhet, vi är överens om att det är bra med video, vi är överens om att det är bra med action, men jag ser inget problem med det att förutom den här action och videor, att vi också har skriftliga belägg för det vi har sagt. Så jag inser inte att mitt förslag skulle innebära någon försämring jämfört med det ursprungliga.

11.9.2013

Låt mig säga en allmän sak om politisk kultur:

Det är farligt för oss alla om politik blir en fråga om hur det ser ut och inte vad det är. Det ? vad det verkligen är och vad det är verkligen är, är det bäst att belägga i protokoll, protokollföras och var och en kan kontrollera skriftligt vad som verkligen har hänt, vad som har sagts och vad folk står för. Så den här skulle ? den här dubbla bokföringen med både video och protokoll mycket bättre än att bara ha action i videon.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä päätösehdotus on minun mielestäni hyvä, ja sen tavoitteena on demokratian ja avoimuuden lisääminen. Meidän vastuullamme on täällä myös pohtia sitä, että me saamme kaupunkilaiset kiinnostumaan siitä, mitä täällä valtuustosalissa tapahtuu. Minun mielestäni tämä on hyvä askel siihen suuntaan.

Minua ehkä huolettaa tässä asiassa se, mitkä ovat ne perusteet, joilla näitä kysymyksiä valitaan, ja millä tavalla eri ryhmät pääsevät tässä tasa-arvoisesti esittämään kysymyksiä. Voiko käydä niin, että tällaiset kiusalliset, haasteellisimmat tai vaikeimmat kysymykset ohitetaan, ja helpoimmat otetaan mukaan? Sitten ehkä tässä vähän on aistittavissa pelkoa siitä, että ikään kuin virkamiehet eivät olisi asiantuntijoita niissä asioissa, joista he ovat vastuussa. Tämä tuntuu ehkä vähän ihmeelliseltä. Minun mielestäni tämä uudistus on myös arvonto apulaiskaupunginjohtajille.

Kiitos.

Valtuutettu Tenkula

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Minäkin kannatan, että kokeiltaisiin tätä uutta kyselytuntimuotoa. Siitä tulisi spontaanimpi, ja saisimme ajankohtaisiin asioihin vastaukset. Mutta se, mitä me valtuutetut toivomme, niin meidän toivomme hyviä, laadukkaita vastauksia. Minä ajattelen tässä nyt kyllä meidän hyviä virkamiehiamme. On mielestäni täysin kohtuutonta se, että he kuulevat kysymyksen mahdollisesti minuuttia ennen tai suoraan pöntöstä, ja heiltä odotetaan todella asiantuntevia, paneutuneita ja hyvinkin yksityiskohtiin meneviä vastauksia. Sitähän me haluamme, kun me kysymme, ja sitähän taas kansalaiset kysyvät meiltä ja seuraavat niitä

11.9.2013

asioita. Siksi minä ehdottaisin, en niinkään nyt tähän työjärjestykseen tai varsinaiseen esitykseen, vaan ihan tällaista herrasmiessopimusta, että jos ja kun tämä päätetään ottaa käyttöön, niin otettaisiin sitten tällainen hyvä ja toimiva käytäntö, että kuitenkin lähetettäisiin nämä kysymykset sovitulla tavalla vaikka meidän luottamushenkilöportaalisamme etukäteen, vaikka samana päivänä kello 12, virkamiehille. Sitä kautta myös muut valtuutetut näkisivät ne samana päivänä kello 12 ja pystyisivät myös osallistumaan paremmin käytävään keskusteluun.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

En itsekään todellakaan näe tässä isoa ristiriitaa. Thomas Wallgrenin ehdotukset ovat pieniä parannuksia. Parempi tästä tulee joka tapauksessa, spontaanimpi, mutta jotenkin täällä taustalla on kuitenkin kaksi erilaista käsitystä avoimuudesta. Lähtekö avoimuus siitä, että pelätään juridista vastuuta, mahdollista kaupunginjohtajan oikeudellisen vastuun pakoilusta, vai lähtekö tämä kehittäminen käyttäjistä ja heidän tarpeitaan parantaen liikkeelle? Minun mielestäni tässä Thomas Wallgrenin esityksessä tehdään parannuksia sen puolesta, että tämä poliittinen seuranta on edelleenkin helppoa ja nimenomaan käyttäjän kannalta toimivaa. Kyllä eduskunnassakin pystytään sekä vastaamaan spontaanisti että kirjaamaan tämä kyselytunti myös tuleville sukupolville, toimittajille tai tutkijoille.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Historian tutkija olen päivätyöltäni, ja minä kyllä rakastan näitä tällaisia keskustelupöytäkirjoja, kun niitä löytyy joistakin arkistoista. Sen takia minun mielestäni on tärkeää, että kaikki, mitä täällä puhutaan, kirjataan ylös tuleville sukupolville, muistoksi siitä, mitä me olemme täällä tehneet. Minä haluaisin myös kannattaa tätä Wallgrenin palautusehdotusta tässä yhteydessä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Nyt se tehtiin.

11.9.2013

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Terveisiä Maatullinaukiolta: "Kerro niille virkamiehille terveisiä, että puhuvat suomea, kun vastaavat niillä kyselytunneilla jotain". Ei minulla muuta.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kohta vasta himpun verran 100 istuntoa istuneena täällä valtuustossa olen koko ajan miettinyt, miten ihmeessä tästä saataisiin keskusteluvampi. Nyt meillä on sellainen esitys tässä edessä. Oudolta tuntuu, että sitä vastustetaan, että sellainen ilmapiiri luotaisiin tänne. Emme me tätä tee nyt kyllä ihan historian tutkijoita varten, vaikka minäkin olen. Muistan keskustelun, joka käytiin tästä meidän vihreästä kirjastamme, että miten näistä ja paperipöytäkirjoista pitää luopua. Nyt sitten samat henkilöt vaativat niitä uudestaan. Minusta esitys on oikein hyvä ja mallikas. Kiitos tekijöille.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on tullut erittäin hyviä kommentteja, mutta kuitenkin kyselytunnista, niin kuin toin tässä esiin, niin huolimatta siitä, jos sieltä nostetaan esiin yksi tai kaksi kyselytunnin kysymystä, niin kaikki muutkin ovat heti nähtävissä erittäin laadukkaasti valmisteltujen vastausten kera tietojärjestelmistä. Jos me jotakin popsoppaa haluamme, niin voimme vaikka tehdä yhteisen päätöksen, että menemme Helsinki-päivänä kaupunginjohtajan kanssa tuonne kaupunkilaisten tavattavaksi, mutta toivottavasti kyselytunti säilyy tällaisena.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande.

11.9.2013

Först försäkrar jag mig om att det förslag som heter Palautusesitys, som jag har gjort i systemet, att det är registrerat. Så jag behöver fråga om jag måste se upp det här eller om det är okej så här att det är i systemet redan?

Välihuuto!

Det räcker, okej.

Sitten keskusteluun pari pointtia. Niemiselle: Minä haluaisin kiinnittää huomiosi ja koko valtuuston huomion siihen, että kyllä tämä ehdotus, jonka minä olen tehnyt, se nimenomaan tukee sitä, että saadaan tätä hyvää keskustelua tähän valtuustoon. Se ei suinkaan ole sitä vastaan. Toiseksi puheenjohtajalle: Kyllä minulla oli alun perin se tarkoitus, että minun ehdotuksiini kuuluu se, että valtuusto voi päättää, että se ottaa käsittelyyn sellaisia kysymyksiä, joita puheenjohtajisto ei ole halunnut ottaa käsittelyyn, mutta minä jätin tämän pois, koska minä ajattelin, että ehkä me voimme kuitenkin vähän vielä luottaa puheenjohtajiin tässä vaiheessa.

Mutta sitten tähän avoimeen keskusteluun. Kyllä minä ajattelen niin, että on tärkeämpää päättäjien ja kaupunkilaisten tietää, minkä takana kaupunginjohtajat ovat virkamiehinä, kuin se, mitä mieltä he ovat henkilökohtaisesti. Se henkilökohtainen mielipide on yhtäällä, ja virkamieskanta on toisaalla. Meille täällä on arvokkaampi tietää, mikä se virkamiehen kanta on. On hirveän kiva tietää myös, mitä KJ:t ovat mieltä itse – se on tärkeää meille, ja se saadaan tietää kahvipöytien äärelle, ja sitten on sosiaalinen media ja muut olemassa. Kyllä minä katson, että keskustelun laadun kannalta, ja sen takaajana, pöytäkirja on tärkeä. Tässä on käynyt ilmi selvästi, että ne, jotka vastustavat pöytäkirjaa, vastustavat sen takia, että ne haluavat, että ihmiset voivat puhua täällä vastuuttomasti. Tätä minä pidän huonona perusteluna.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja.

Parikymmentä vuotta sitten, kun Pajusen kanssa yhtä aikaa tulimme noviiseiksi tänne valtuustoon, niin silloin oli jo luotu tämä systeemi, joka on kyllä ihan hyvin pyörinyt parikymmentä vuotta. Tietenkin uudistuksiakin kaivataan, mutta tähän jää muutamia kummallisia kysymyksiä. Puheenjohtajisto valitsee kysymykset, ja ne kysymykset, joita ei ehdittäisi käsitellä, niihin ei vastattaisi lainkaan. Silloin jää kysyttäväksi, että

11.9.2013

entä kiusalliset kysymykset, ja halutaanko joitakin valtuutettuja tai kiusallisia asioita sulkea pois tästä demokraattisesta päätöksenteosta. tällä perusteella minä kannatan tätä Hurun hylkäysesitystä, mutta myös Wallgrenin palautusesitystä. Sekä että.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

En kannata hylkäystä enkä palautusesitystä. Minun mielestäni tätä asiaa ei kannata pistää uudelleen valmisteluun tässä kohtaa. Tässä on päästy jo aika pitkälle eteenpäin. Tämä uudistus on hyvä kokeilla, ja sitten, jos olemme tyytymättömiä, meillä on tietenkin valtuustossa omat mahdollisuutemme käynnistää sen korjaus johonkin uuteen asuun.

Olin myös ajatellut, että tuo Wallgrenin vastaesitys olisi sellainen, jota voisin kannattaa, koska itse en alun perin ymmärtänyt, minkä takia tässä kyselytuntikyselyn kohdalla ei merkittäisi asioita keskustelupöytäkirjaan, joka ikään kuin jää sitten jonkinlaiseksi evidenssiksi, mistä on puhuttu. Keskustelun kuluessa minulle hiukan valaistui se asia, että toden totta, jos minä, tai pystyn samaistumaan siihen apulaiskaupunginjohtajan rooliin siinä vastauksessa, kun olemme antaneet tälle keskustelupöytäkirjalle, sille asiakirjalle, niin voimakkaan statuksen, että se oikeasti edustaa kaupungin virallista kantaa, niin minun mielestäni oikeastaan tämä argumentti, jonka Lasse Männistö esitti, on ihan hyvä sen puolesta, että mitä apulaiskaupunginjohtajana esimerkiksi itse siinä tilanteessa tekisin, niin kyllä minä vastaisin huomattavan paljon varovaisemmin silloin, jos sanomiseni olisi nimenomaan hallinto-oikeusvalituksen alainen ja sellaiseksi mahdollinen.

Kun Wallgren sanoo, että me haluamme kuulla virkamiesten oikeita kannanottoja, niin kyllä silloin melkein pitäisi miettiä koko asiaa uudestaan. Jos virkamies joutuu lennosta vastaamaan johonkin kysymykseen, joka voi olla konstikaskin, ja sitten se merkitään pöytäkirjaan kaupungin virallisena kantana, niin kyllä siitä tulee minun mielestäni ongelma, joka tulee rajoittamaan sitä puhetta, joka vastauksissa saadaan. Sen takia minä olen nyt päätymässä tähän, että olen kyllä pohjan puolella, vaikka Wallgrenin esityksen motiivit ovat sellaisia, joita muuten voisin kannattaa.

Ledamoten Storgård

Bästa ordförande.

11.9.2013

Alltså till remiss.

Olen sitä mieltä, että joka tapauksessa ei voi puhua vastuuttomuudesta, jos virkamies puhuu asiasta, josta hänen joka tapauksessa pitäisi olla tietoinen ja vastuussa. Tämä valtuutettu Wallgrenille. En näe mitään syytä palautukseen. Toivon, että asia menee esittelyn mukaisesti, ja muistutan siitä, että meidän on myös kehitettävä omaa kommunikointikykyämme. Meidän keskustelukulttuurimme on huomattavan jäljessä esimerkiksi anglosaksisesta poliittisesta keskustelukulttuurista. Tämä uusi esitys mahdollistaisi sen, että me oikeasti pääsisimme keskustelemaan reippaasti. Jokaisen meistä pitäisi esimerkiksi katsoa sitä, miten median kanssa keskustellaan. Se on hyvin paljon erilaista kuin kirjalliset kysymykset ja vastaukset.

Ledamoten Wallgren

Tack herr ordförande.

Till Tuomas Rantanen: Noilla perusteluilla, Tuomas, minun mielestäni olisi järkevämpää kannattaa palautusta kuin Männistön esitystä. Jos on epävarmuutta siitä, miten tämä systeemi saadaan parhaiten toimimaan, niin se kannattaa valmistella huolella uudestaan.

Mitä tulee tähän keskustelun laatuun, niin kyllä minua vähän ihmetyttää tämä into saada kaupunginjohtajat sellaiseen asentoon, että ne voivat osallistua tähän keskusteluun ikään kuin kevyemmin. Mielestäni ei ole mitään estettä sille, että kaupunginjohtaja vastaa täällä salissa, että tämä on sellainen juttu, jota hän ei pysty tässä perusteellisesti käsittelemään, hän ei tunne kaikkia yksityiskohtia tai jotain muuta, mutta hän antaa tähän hyvän, kirjallisen vastauksen määräajan sisällä. Silloin me saamme sekä sen suullisen fiiliksen siitä – ihan vain sanoo, että "ajattelin nyt näin, mutta palaan kirjallisesti" – ja sen lisäksi saamme kirjallisen vastauksen, jossa se laadukas, harkittu kanta on. Minä en oikein ymmärrä himoa siihen, että me alamme tietoisesti madaltaa tämän keskustelun tasoa sallimalla ihmisten puhua niitä näitä.

Valtuutettu Kivekäs

Näen tiettyä arvoa siinä, että meillä on pöytäkirjoja keskusteluista, koska niistä on tiettyjä hyötyjä: ne mahdollistavat koneellisen indeksoinnin jne. Toki meillä on edelleenkin videot, eli tämä ei ole kauhean suuri asia, mutta niistä on tiettyä hyötyä. Tästä huolimatta en kannata asian

11.9.2013

palautusta, koska täällä on esitetty nyt hyviä puheenvuoroja siitä, että pitäisi kyetä kokeilemaan asioita. Ja on vahvoja epäilyksiä, että mikäli vaadimme pöytäkirjat, niin tässä asiassa ei nyt tällaista kokeilua saada, ei saada sitä, mitä kokeilulla haetaan.

Kaupunginvaltuustossa meillä on täysi valta koska tahansa – puolueiden kautta vähän – päättää muuttaa järjestys uudestaan. Jos me toteamme, että kyselytunti, josta ei pidetä pöytäkirjaa, ei toimikaan, on mahdollista tehdä vaikkapa valtuustoaloite, että valtuuston kokouksista täytyy ruveta pitämään pöytäkirjaa myös kyselytunnin osalta sen jälkeen kun on huomattu, että se ei toimi – jos näin huomataan. Toisaalta jos huomataan, että kyselytunti ilman pöytäkirjoja itse asiassa on huomattavan paljon parempi, niin sitten tällaista aloitetta ei varmaan kannata tehdä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ingervo

? tapauksessa kannatan tätä palautusta enemmän kuin tätä pohjaa. Mielestäni on ihan tärkeää, että sen keskustelupöytäkirjan voi saada edelleen. En ole nähnyt, että täällä olisi kyselytunnilla keskustelua esitetty. Jos halutaan, että useampi pääsee keskustelemaan, niin lyhyemmät puheenvuoroajat ovat sitten siinä. Mutta mielestäni on parempi tämä palautusesitys kuitenkin kuin tämä pohja.

Valtuutettu Kantola

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan ihan todeta tässä lyhyesti tämän, että kannatan Hurun hylkäysesitystä ihan puhtaasti siitä syystä, että niin kuin täällä on valtuutettu Wallgrenkin todennut, että tämä on hyvin kiireellä tehty ja siinä on vielä paljon korjaamisen varaa. Ja toinen syy on ihan se, että tässä tuntuu tätä esitystä lukiessa, että valtuutetun vaikutusmahdollisuudet tässä vähenevät ja kapenevat aikaisemmasta. Ja jos nyt sitten vielä miettii tätä kirjaamispuolta, mikä täällä on tullut kyllä aikaisemmissakin puheenvuoroissa esille, niin kyllähän se on ihan ehdotonta, että näistä on pöytäkirjat olemassa.

Kiitos.

11.9.2013

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Vielä muutama pieni juttu. Tässä valtuutettu Kanerva puhuu hyvin, ja täällä on muitakin hyviä puheenvuoroja ollut. Mutta tähän kirjaamiseen juuri, mihin valtuutettu Kantolakin otti kantaa, niin olen aivan samaa mieltä, että jos näitä kirjauksia ei tapahdu, vaan on ainoastaan tämä videointi. Meillä on Helsingin pääkaupunkiseudulla kuulovammaisia esimerkiksi hyvin paljon, jotka ovat aktiivisia seuraamaan politiikkaa ja näitä valtuuston kokouksia. Jos he seuraavat vain videolta näitä, niin sitten on ainoa vaihtoehto niihin tekstitys tai viittomakielen tulkki, jota olen myös ehdottanut tänne valtuuston kokouksiin joka kerraksi. Onhan se eduskunnan kokouksissakin, joten olen valtuutettu Hurun hylkäämispäätöksen kannalla.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

Tässä on yhteinen huoli takana kaikissa näissä esityksissä, mitä tänään on tehty, joka koskee syvää ja olennaista asiaa, nimittäin pakoa politiikasta. Meillä tapahtuu siis laajasti Suomessa ja länsimaissa sellainen kehitys, että ihmiset ymmärtävät politiikkaa entistä vähemmän, seuraavat entistä vähemmän, osallistuvat entistä vähemmän. Ja kaikkien näitten esitysten yhteinen tarkoitus lienee se tai on se, että saada ihmisiä mukaan politiikkaan, mukaan kantamaan vastuuta siitä, minkälaiseksi tämä meidän yhteinen tulevaisuutemme voi muodostua. Tässä suhteessa olemme samalla viivalla.

Mutta näen aika huolestuttavaa taipumusta valtuustossa siinä, että miten ajatellaan, että tähän depolitisoitumiseen voidaan vaikuttaa. Vaikutetaanko sillä, että politiikkaan tulee lisää kiinnostavuutta, tulee parempi meininki, se näyttää paremmalta. Tai tulevatko ihmiset sen takia politiikkaan, että se on parempaa, esimerkiksi on hyviä, politiikka on ymmärrettävää, siellä voi vaikuttaa järkevällä tavalla. Katsoisin, että se hyvä meininki ja se raflaavuus saadaan politiikkaan ainoastaan silloin, jos tähän kevytpoliittiseen lähestymistapaan ei mennä, että pinta ratkaisee. Kannatan sitä, että pinta voi muodostua kestäväällä tavalla hyväksi vain, jos käydään sisältöihin vakavasti, ja sitä mielestäni esitykseni edesauttavat.

Kiitos.

11.9.2013

Ledamoten Storgård

Ordförande, tack.

Valtuutettu Wallgren, minulla ei ole tapana heitellä valtuutettuna tai muuten poliitikkona heppoisia juttuja keskustellessani vakavasti politiikasta. Siinä ei ole kysymys siitä, esitänkö asiat kirjallisesti vai suullisesti. Sama vastuu ja sama vastuu äänestäjille on yhä edelleen olemassa.

Ledamoten Wallgren (replik)

Mitä harmia on siinä tapauksessa pöytäkirjasta?

283 §

Esityslistan asia nro 7

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI VUODELTA 2012

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja. Valtuutetut, ordförande.

Asia on perinpohjaisesti esitelty listalla ja sen liitteissä, mutta ehkä sallitaan ympäristöraportista 2012 muutama nosto asioista, joilla saattaa olla erityistä kiinnostavuutta. Vuonna 2012 Helsingin kokonaiskasvihuo-
nepäästöt olivat 3 % alhaisemmat kuin vuonna 2011 ja 18 % alhaisemmat kuin vuonna 1990. Tällä hetkellä meillä on virallisena tavoitteena 20 %:n päästövähennys 2020 mennessä, mutta valtuuston päätöksen mukaan kaupunginjohtajan asettama työryhmä selvittää tavoitteen nostamista 20–30 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Työryhmän määräaika on tämän vuoden loppu.

Vuonna 2012 rakennusvalvonnan myöntämistä rakennusluvista 51 % kerrosalasta oli A-energialuokkaa, kun vielä vuonna 2009 osuus oli 5 %. Kasvua edellisvuoteen oli 7 %. Asuinkerrostalojen osalta kasvuun ovat vaikuttaneet kiristyneet rakennusmääräykset sekä Helsingin kaupungin luovuttamalle maalle annetut asuinrakennusten uusitut tontinluovutusehdot.

11.9.2013

Ehkä vähän tähän mennessä esiin noussut asia on se, että ylijäämämaiden hyötykäytön tehostamisen kautta on pystytty säästämään 6,7 miljoonaa euroa viime vuonna sekä vähentämään hiilidioksidipäästöjä 1 437 tonnia.

Liikennemäärät vähenivät hieman kaupungissa viime vuonna. Kanta-kaupungissa liikennemäärät olivat noin 1,7 % alemmat vuoteen 2011 verrattuna. Keskustassa autoilua ovat hillinneet pysäköintirajoitukset sekä toimiva joukkoliikenne. Liikennemäärät ovat olleet kantakaupungissa laskusuunnassa jo vuodesta 2006. Liikenne Helsingin rajalla sen sijaan kasvoi reilun 1 %:n vuodesta 2011. Helsingin tavoitteena on nostaa pyörämatkojen osuus kulkutapajakaumasta 15 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Pyörämatkojen osuus kaupungin kulkutapajakaumasta oli 11 % vuonna 2012. Näyttää todennäköiseltä, että tämä 15 %:n tavoite vuoteen 2020 tullaan saavuttamaan. Vuonna 2010 aloittanut pyöräilyprojektiryhmä sai työnsä päätökseen vuonna 2012, ja sen työn pohjalta laadittiin pyöräilyn edistämissuunnitelma.

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskus vastaanotti jätettä ja maata yhteensä liki 600 000 tonnia, mikä oli 7 % vähemmän kuin vuonna 2011. Vuonna 2014 avataan Vantaan Långmossebergenin jätteenpolttolaitos, joka tulee sitten polttamaan kaiken pääkaupunkiseudulla jätteenkierrätyksestä jäljelle jäävän polttokelpoisen sekajätteen.

Helsingin raitiovaunut ja metrojunat siirtyivät viime vuonna käyttämään energianlähteenään suomalaisella vesivoimalla tuotettua sähköä. Raideliikenteen energiankäyttö ei siis tuoda suoranaisesti enää lainkaan hiilidioksidipäästöjä.

Ja muistaa kannattaa, että Helsingin uuden yleiskaavan laadinta aloitettiin myös viime vuonna. Sen tavoitteiden mukaan yleiskaava valmistuu vuonna 2016, ja uusi yleiskaava työ lähtee tarpeista sovittua liikenne ja maankäyttö entistä tiiviimmin toisiinsa. Raideliikenne, ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä energiakysymykset ovat keskeisessä roolissa.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti vuodelta 2012 osoittaa, että työtä on tehty ja tuloksia saavutettu, vaikka parantamisen varaa toki yhä on. Olen ilahtunut siitä, että asioita on voitu edes ympäristön nimissä

11.9.2013

hoitaa joustavasti, kun esimerkiksi rakennusvalvonta tuki uusiutuvien energiamuotojen lisäämistä vapauttamalla ilmalämpöpumput ja aurinkokeräimet toimenpideluvan hakemisesta. Liiallisesta kontrollista ja säädöksistä olisi hyvä päästä eroon yleisemminkin, etteivät ne tukahduta ihmisten elämää.

Yksi perusteluristiriita minua kummastuttaa. Esityslistalla meille kerrotaan aivan selvästi, että kaupungin kiinteistöjä katselmoidaan suunnitelmallisesti kannattavien energiansäästömahdollisuuksien selvittämiseksi, ja että 85 %:ssa kaupungin julkisista toimitiloista on teetetty kiinteistön energiakatselmus vähintään kerran. Tämän pitäisi käsittääkseni tarkoittaa sitä, että tällä suunnitelmallisella kannattavien energiansäästömahdollisuuksien selvittämisellä aika usein myös löydetään jotakin sellaista, mihin kannattaa investoida. Eli kannattavia energiansäästömahdollisuuksia siis ilmeisesti on. Miksi tämä ei ole uskottavaa? Siksi, että täällä valtuustossa vähän aikaa sitten käsiteltiin aloitettani vanhan rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi ja kaupungin aktiivista osallistumista siihen. Silloin aloitteeni torjuttiin, ja mielestäni ratkaiseva argumentti tälle torjumiselle oli se esityslistan lause, jossa todettiin, että säästöt osoittautuvat usein vähäisemmiksi kuin on arvioitu, ja investoinnin kuoletusajat olisivat pitempiä kuin ennakkoon on arvioitu. Esityslistalla kerrottiin myös, että ehdottamani kaltaista toimintamallia oli maailmalla kokeiltu.

Pyytäisin apulaiskaupunginjohtajaa ystävällisesti kertomaan, kumpi on totta: se mitä sanotaan Helsingin kaupungin ympäristöraportissa vai se mitä sanottiin vastauksena valtuutettu Ebelingin aloitteeseen. Onko kaupungilla kykyä tehdä taloudellisesti kannattavia ympäristöinvestointeja vai eikö? Ja jos työ kyky on, kuten ympäristöraportissa annetaan ymmärtää, niin miksi minun aloitteeseeni annetussa vastauksessa annettiin toinen kuva?

Jotta aloitteessani esittämä malli olisi toiminut, se olisi edellyttänyt, että kaupunki osaisi toteuttaa oikeasti taloudellisesti kannattavia energiansäästöinvestointeja. Nyt olen huolissani veronmaksajien varoista. Eikö kannattavilla energiansäästömahdollisuuksilla tarkoitetakaan taloudellisesti kannattavia energiansäästömahdollisuuksia? Kun me poliitikkoina päätämme yhteisistä rahoista, meidän on varottava kiusausta nimittää hanketta kannattavaksi sen perusteella, että me kannatamme hanketta, tai että hanke on trendikäs tai ajan henkeen sopiva. Leväperäinen suhtautuminen yhteisiin rahoihin on kaupungin talousvaikeuksien keskeinen syy. Siksi meidän tulee pikimmiten pyrkiä siitä eroon.

Olen koko poliittisen urani ajan lähes alusta saakka pyrkinyt edistämään poikittaisjoukko liikennettä. Emme saa olla tyytyväisiä tähän

11.9.2013

18,9 %:n tilanteeseen, missä nyt ollaan. Poikittaisliikenne osoittaa sen, miten huono yhteiskuntasuunnittelu on aikanaan johtanut vaikeasti korjattavaan tilanteeseen, kun me joudumme jälkikäteen yrittämään löytää poikittaisliikenteelle hyvät ratkaisut. Sen takia meidän tulee jatkossa panostaa tähän edelleen vahvasti.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Monella mittarilla katsottuna Helsingin ympäristön tila on tosiaan menossa parempaan suuntaan. Esimerkiksi joukkoliikenne ja pyöräilyn osuus ovat kasvussa. Kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet ja veden kulutus on laskussa. Tämä on tietysti hieno juttu. Herää kysymys, että ovatko esimerkiksi päästövähennystavoitteet ja pyöräilytavoitteet ihan liian vaatimattomia.

Toisaalta, kyllähän sitä parannettavaa riittää. Helsingin maapinta-alasta vain 3 % ja vesipinta-alasta 1 % on suojeltu. Se on ihan naurettavan vähän. Arvokkaita luontoalueita uhkaa jatkuvasti kaavoitus. Jätevesimäärät ja ravinnekuormitus ovat kasvussa, ja hankinnoissa otetaan ihan liian harvoin huomioon ympäristökriteerit. Esimerkiksi vuoden 2012 aikana hankintakeskus kilpailutti yhteishankintaa 45 tarjouskilpailulla. Kestävän kehityksen mukaisia kriteerejä hyödynnettiin euromääräisesti 36 %:ssa ja määrällisesti 37 %:ssa yhteiskilpailutuksesta. Keväällä hyväksytyssä strategiaohjelmassa on, että puolessa kaupungin hankinnoista huomioidaan ympäristönäkökulma vuoteen 2015 mennessä. Tästä johtuen olisinkin halunnut vielä kysyä, että onko kaupungilla jotain toimenpiteitä, mitä tehdään, jotta ympäristön ja kestävän kehityksen kriteerit huomioidaan hankinnoissa jatkossa vielä vähän paremmin.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Raportin kohdassa Kaupungin keskeiset ympäristötoimet ja vaikutukset todetaan, että vuonna 2012 pilaantunutta maata ajettiin eri sijoituspaikkoihin 230 000 tonnia. Helsingistä ylijäämämaita ajetaan Mäntsälän

11.9.2013

Ohkolaan ja Porvooseen, jonne matkaa tulee yli 50 kilometriä. Ylimääräisten kustannusten lisäksi pitkät kuljetusmatkat aiheuttavat ympäristöongelmia ja ylimääräisiä päästöjä. Pääkaupunkiseudun kuntien pitäisi pystyä järjestämään toimivat vastaanottopaikat Helsingin itä-, pohjois- ja länsipuolelle. Tällä hetkellä yhden kuorman toimittaminen Ohkolaan maksaa lähes 400 euroa. Täten ylijäämämassojen kuljetukset lisäävät myös tarpeettomasti rakennuskustannuksia.

Kysyn apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurilta, mihin toimenpiteisiin kaupunki on ryhtynyt ylijäämämassojen sijoituskysymyksen ratkaisemiseksi ja onko jotakin tuloksia odotettavissa asian ratkaisemiseksi.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

On hyvä, että valtuusto saa tällaisen raportin, ja tietysti ilahduttavaa, että siinä on joissakin asioissa edetty. Itse haluan kiinnittää huomiota kolmeen seikkaan: Energiatuotannon päästöjen vähenemisen ja uusiutuvan energian osuuden lisäämisen osalta ne tavoitteet, jotka Helsingillä on, ovat suhteellisen vaatimattomia. Mutta tässä kerrotun perusteella ne eivät tule toteutumaan, edes ne tavoitteet. Kaupungin johdon suhtautumista ilmeisesti kuvaa se, että Helsingin Energian investointiohjelmaan liittyvä Hanasaaren voimalan uudistamisen ympäristövaikutusten arviointi on asetettu tehtäväksi siten, että toimeksiannon mukaan lähtökohtana on korvata vain 40 % kivihiilestä biomassalla. Tällä tavalla sivuutetaan sekä ympäristön että kaupungin talouden kannalta edullisempi vaihtoehto ja rajataan itse asiassa niitä mahdollisuuksia, joita valtuustokin tarvitsisi myöhemmin harkitessaan päätöksentekoa.

Toinen asia on liikenteen puolella oleva kehitys, jossa on jotain pientä positiivista virettä joukkoliikenteen suhteen. Mutta poikittaisen joukkoliikenteen osuuden kohdallahan me junnaamme aikalailla samoissa luvuissa, missä olemme olleet koko ajan. Eli surkean alhaisella tasolla, alle viidenneksessä koko liikenteestä on joukkoliikenteen osuus poikittaisessa liikenteessä. Tässä näen aika ison haasteen kehittää myös sitä tapaa, jolla valtuusto käsittelee joukkoliikenneasioita.

Ja lopuksi ympäristöriskien osalta osallistuminen ydinvoimalahankkeisiin sivuutetaan raportissa kokonaan, kun käsitellään ympäristöriskejä. Ydinvoimasta voidaan olla montaa mieltä, mutta kyllä sen käyttöön, rakentamiseen ja talouteen liittyviä ongelmia tai riskejä pitäisi arvioida myös tässä kohdassa.

11.9.2013

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos puheenjohtaja.

Tämä oli todella hyvä raportti, helppolukuinen ja monipuolisesti käsitelty. Olin iloinen, että melun lähteenä varsinkin nämä elintarvikeliiketilojen osuudet asumisen yhteydessä on otettu tähän esiin, samoin kuin tämä yömelu. Mutta kysyisin ihan vastaavalta kaupunginjohtajalta tai muilta, jotka asiasta jotain tietävät siitä, että mikä meillä on tällä hetkellä meidän maakaasumme hinta, mitä käytetään kaukolämmössä. Ja sitten kysyisin, että paljonko kaupungin asuinrakennuksissa on energiataloudellista korjausvelkaa suunnilleen tällä hetkellä. Ja miten yleensä suhtaudutaan kaukolämpöalueilla olevien pientalojen ja pienten kerrostaloyhtiöiden tahtoon ottaa maalämpö käyttöön?

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Hyvä raportti varmaan. Mutta kysyisin ja toivoisin lähinnä lautakunnalta, että olisiko mahdollista, että tämäntapaiset paljon numeraalisia tavoitteita sisältävät tavoitteet pitkälle aikavälille olevat raportit tulisivat valtuustoon ehkä kerran kahdessa vuodessa, joka toinen vuosi. Ei tässä tapahdu mitään sellaista yksittäistä, nopeaa sykähdytystä. Lautakunnan reagointi saattaisi riittää. Nämä menettävät merkityksensä, kun siellä on kovin paljon yksityiskohtia hiilidioksidipäästöistä, jätemaista, niiden ajoihin kuluva liikenteestä, poikittaisliikenteestä, vedenkulutuksesta, hankintojen ympäristönäkökulmista. Tämä sirpaleinen erilaisten mittareiden käyttö ja sitten prosentteina ja numeraalisesti osoitetut tavoitteet ja pienet etenemiset vuosittain eivät ehkä vastaa sitä, mitä kansalainen Urho ainakaan odottaa, jotta meille kerrotaisiin miten meidän ympäristömme voi ja menee. Jotain tällaista suurempaa, isompaa linjaa totta kai valtuustokeskusteluissa pitää olla, mutta yksittäiset numerot voisivat jäädä joka toinen vuosi tehtävän raportoinnin varaan.

Kiitos.

11.9.2013

Valtuutettu Niiranen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos ansiokkaasta raportista sen tekijöille ja sitä koordinoineelle työryhmälle. Ottaisin kolme asiaa myös: joukkoliikenteen, katupölyn ja kaupunkiorganisaatiossa tapahtuvan lajittelun. Ensinnäkin joukkoliikenteestä on todella hyvä todeta se, että joukkoliikenteen kulkutapaosuus on lisääntynyt ensimmäisen kerran kai 50 vuoteen meillä. Ja mielestäni tässä kyllä pitäisi etenkin liityntäpysäköintiin jatkossa kiinnittää huomiota, että tämä edelleen saataisiin pidettyä kasvusuunnassa.

Sitten katupölyasioista. Se on todella iso asia kaikille helsinkiläisille, niin Kehä I:llä, Mannerheimintielle, eli lähiöissä ja kantakaupungissa, kaikkialla. Eli kysyisin apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurilta, että miten ensi vuotta ajatelleen – etenkin tämä keväthän on tässä aika kriittinen aika – miten nämä aurasäärärahat nyt tulevat olemaan riittävät ja onko tämä kevätsiivouspuoli nyt todella hoidettu kunnolla. Ja sitten vielä olisi kiva kuulla, mikä Saurin näkökulma on tähän ajankohtaiseen kitkarenkaat vai nastarenkaat -keskusteluun. Mikä sen merkitys on tässä pölyn määrässä?

Kolmanneksi sitten täällä kerrotaan raportissa, että kaupungilla on 1 008 ekotukihenkilöä. Sehän on hyvä asia, että on kirkonkylällinen henkilöitä, jotka tätä asiaa valvovat. Mutta sitten raportti kuitenkin kertoo, että meillä on tullut takapakkia lajittelussa. Eli mitä nämä henkilöt oikeastaan tekevät, jos näin simppeleitä asiaa ei ole saatu kuntoon?

Valtuutettu Oskala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri mainitsi aivan oikein, että Helsingin tavoitteena on nostaa pyöräilyn kulkutapaosuutta merkittävästi. Mutta haluaisin vain painottaa vielä sitä, että se tavoite ei täyty ilman toimenpiteitä. Meidän täytyy myös toteuttaa ne pyöräilyn edistämishjelman vaatimat investoinnit. Ilman niitä se nousu ei tapahdu, vaikka nyt onkin ollut kasvua nykyisellä infrastruktuurilla.

Sitten olisin halunnut kiinnittää kaikkien huomion pieneen yksityiskohtaan tuolla ympäristöraportissa: ”Asukaskohtaisesti tuotamme jo nyt yli 30 % vähemmän päästöjä kuin vuonna 1990”. Eli tästä näkee aika selkeästi sen, että vaikka olemme asettaneet nyt koko kaupungille kunnianhimoisen päästövähennystavoitteen, niin se ei tarkoita sitä, että jou-

11.9.2013

dumme elämään tulevaisuudessa savimajoissa ja pitämään sähköt aina pois päältä.

Kiitos.

Valtuutettu Taipale (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin vain valtuutettu Urholle todennut sen, että tällaiset raportit eivät ole vain tämän valtuuston käyttöön, vaan ne ovat myös kansainväliseen, globaaliin käyttöön. Meillä tulee joka vuosi erilaisia kilpailukykyraportteja siitä, miten eri kaupungit eri puolilla maailma selviytyvät, ja niitä kyllä innokkaasti luetaan joka kuukausi ja joka vuosi. Ja ympäristösuoritteet ovat näissä kilpailukykyvertailuissa yhä useammin yhä keskeisemmässä osassa.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät salissa olevat valtuutetut.

Meidän tulevaisuutemme on luonnossa, ja tämä raportti on juuri siinä ytimessä. Juuri tuli gallup-kysely ulkomaalaisilta matkailijoilta, miksi he tulevat Helsinkiin. Neljä asiaa: kirkot, katedraalit, luonto ja rauha. Ja nyt me olemme luonnossa ja rauhassa. Onnittelien siitä virkamieskuntaa ja päätöksentekijöitä, että meidän ympäristöasiamme ovat menneet parempaan suuntaan. Se on hieno asia, koska se on myös meidän tulevaisuutemme.

Muutamiin asioihin kuitenkin nostan vielä huomiota. Kaivuutöiden kesko. Toivon, että saamme nyt tällä valtuustokaudella asian kuntoon. Apulaiskaupunginjohtaja on kyllä luvannut hoitaa asian kuntoon. Lautakunnatkin pohtivat asiaa, mutta vielä me emme siinä ole päässeet kunnolla eteenpäin. Se on vakava kysymys. Ylijäämämaat ovat toisena kohtana valtava rikkaus. Eivät ne ole mitään ylijäämämaita, ja niiden käyttöön toivon myös, että ehkä apulaiskaupunginjohtaja tai virastopäällikkö voisi kertoa, että miten aiotaan ylijäämämaita jatkossa käsitellä Helsingissä tehokkaammin. Viimeisenä luonnon monimuotoisuus. Se on muutenkin kuin supikoira, kani, kurturuusu, jättiputki. Kaikkein pahin asia on jätetty mainitsemassa eli lupiini. Eli toivoisin, että luonnon monimuotoisuus nähtäisiin jollakin tavoin selvemmällä kriteereillä kuin se, että talvi on tappanut kanit, supikoiria on metsästetty ja kurturuusuja ja jättiputkiakin on torjuttu.

11.9.2013

Kiitos.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Ympäristöraportissa kohdassa Ympäristökasvatus ja -tietoisuus otetaan esiin ilmasto- ja energianeuvonta. Koska suuri osa kaupunkilaisen hiilijalanjäljestä syntyy asumisesta, ja siitä taas leijonanosa lämmityksestä, taloyhtiöiden ja isännöitsijöiden rooli päästöjen pienentämisessä on suuri. Raportissa mainitussa Helsingin Energian ilmastoinfotoinnassa on aloitettu hyvää yhteistyötä taloyhtiöiden kanssa, jota tulee laajentaa ja jatkaa. Taloyhtiöille pitää tarjota helposti ymmärrettävää ja luotettavaa tietoa eri toimien ilmastovaikutuksista.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos.

Unohdin äsken asian. Täällä on puhuttu kaikesta muusta, mutta ei roskaamisesta. Ja nyt varmaan teistä on jokainen huomannut Mannerheimintien ja Aleksanterinkadulla täpötäydet roskikset, jotka savuavat stumppien takia tai ovat niin täysiä, että puolet roskista on kadulla. Onko kaupungilla tulossa jonkinlaista kurinpalautusprojektia kansalaisten tällaisesta yleisestä siisteyskasvatuksesta tai siihen liittyvästä asenne- ja muokkauksesta? Me maksamme miljoonia euroja eri julkisten tapahtumien siivouskuluja ilman, että näillä järjestäjillä on minkään valtakunnan rahallista vastuuta siitä siivoamisesta. Ja toisaalta me yritämme selittää turisteille, että meillä on siisti kaupunki ja toisella jalalla potkimme niitä tupakanstumppeja sivuun tuolta pääovien edestä. Ja toivoisinkin, että vaikka nämä ekohuomiot tai ketkä tahansa luontoaktivistit saisivat tämän kaupunkilaisväestön ymmärtämään, että jos ajatellaan vihreästi, myös käyttäytyttisiin vihreästi.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Yritin pyytää viimeisen puheenvuoron, mutta ei tainnut onnistua. Muutamia vastauksia nyt tähän väliin. Valtuutettu Koskinen ja myös valtuutettu Nieminen tiedustelivat näistä ylijäämämassoista. Niin kuin tässä alkupuheenvuorossani sanoin, niin nimenomaan ylijäämämaiden hyötykäytön tehostamisen kautta, siis kaupungin sisällä, on onnistuttu

11.9.2013

säästämään huomattavia summia käyttämällä uudestaan kertyneitä ylijäämämassoja. Myös viime vuoden aikana kaupunki on käynnistänyt useita hankkeita näitten ylijäämämaiden hyötykäytön lisäämiseksi, esimerkiksi Vuosaaren kaatopaikan muotoilu, johon näitä ylijäämämassoja sijoitetaan ja myös Lahdenväylän meluvallit. Ja myös pääkaupunkiseudun kuntien kesken yritetään nyt sitten löytää näitä ylijäämämassojen sijoituspaikkoja, siis sellaisten massojen, joita ei onnistuta hyötykäyttämään. Se ei ole helppoa, koska se tilaongelma on kaikilla pääkaupunkiseudun kunnilla, mutta sellaista sijoituspaikkaa yritetään yhteistyössä löytää.

Valtuutettu Stranius kysyi hankinnoista, miksei hankinnoissa oteta ympäristökriteerejä suuremmissa mitassa huomioon. Se, missä määrin ympäristökriteereitä pystytään hankinnoissa ottamaan huomioon, niin se ei ole ihan sormia napsauttamalla tehty asia, vaan ikään kuin kunkin tuoteryhmän tai hankintaryhmän kohdalla joudutaan tutkimaan erikseen. Ja sen takia se kestää jonkin aikaa, ennen kuin päästään sitten näihin määriteltäviin tavoitteisiin. Hankintakeskus on vastuussa näitten ympäristökriteerien toteuttamisesta.

Valtuutettu Karhuvaaralla oli useita kysymyksiä. Korjausvelka kaupungissamme. Äsken apulaiskaupunginjohtaja Penttilältä saamani tiedon mukaan sen voi arvioida noin yhdeksi miljardiksi euroksi olemassa olevassa rakennuskannassa. Maalämpöä voidaan kyllä omakotialueillakin rakentaa. Se edellyttää toimenpideluvan. Mutta tietenkin täällä rakennetulla alueella kaukolämpö on kaikin puolin kustannustehokkain ja edullisin lämmitystapa. Maakaasun päivän hintaa emme nyt tähän hätään saaneet yhteisvoimin selville, mutta toimitan tiedon valtuutettu Karhuvaaralle niin pian kuin suinkin.

Roskaaminen on tietysti eräänlainen ikuisuusongelma. Tilannehan on se, että esimerkiksi Aleksanterinkadulla, josta on paljon tullut palautetta tyhjentämättömistä roskiksista, niitten tyhjennysvastuuhan on kohdalla olevalla kiinteistöllä. Ja tietenkin kaupungin tehtävä on valvoa, että kiinteistöt tämän vastuunsa hoitavat, mutta se valvontahan on huomattavasti vaikeampaa tietenkin kuin se, että se, joka vastaa niitten roskisten tyhjentämisestä, niitä todellakin tyhjentää. Kaupunginhallitushan teki päätöksen siitä, että kadunpidon kokonaisvastuu siirtyy myös täällä kantakaupungissa kaupungille asteittain vuoteen 2020 mennessä, jolloin sitten kaupungin osalta tämä valvontavastuu siirtyy suoraaniseksi vastuuksi näitten roskisten tyhjentämisestä. Rakennusvirasto on toteuttanut vuosien mittaan jo useita kampanjoita siitä, että miten kaupunkikulttuuria voitaisiin kohentaa sillä tavalla, että roskaaminen vähenisi. Mutta sitä mukaa, kun näitä kampanjoita tehdään, myös tällainen keräyskäyttökulttuuri on voimakkaasti lisääntynyt. Ja nyt viimeisenä uu-

11.9.2013

tuutenahan on take away -kahvi. Ihmiset kulkevat kaupungilla isot kahvimukit kourassaan, ja ne eivät välttämättä sitten koskaan päädy roskastioihin. Tästä voisi tietenkin puhua varsin pitkäänkin.

Ja valtuutettu Niiranen kysyi, että tulevatko aurasäärärahat riittämään. Enpä osaa sanoa. Talvi saattaa jatkua vielä tässä loppuvuodesta. Viime talvihan oli taas varsin kova. Ja nämähän on tähän mennessä hoidettu sillä tavalla, että jos rakennusvirasto ei onnistu sitten omin toimenpiteinensä kuromaan sitä budjettivajetta umpeen, niin sitten se on loppuvuodesta budjettiylityksellä korjattu. Mutta joka vuosihan tietenkin olosuhteet ovat erilaiset, ja on erittäin vaikea sanoa, että miten tänä vuonna tulee näitten aurasäärärahojen käymään. Oman käsitykseni mukaan katujen kevätsiivous on toiminut vuosi vuodelta paremmin. Sekin on aika tavalla säiden armoilla. Ja kun keväällä ihmetelään, että miksei kaupunki jo siivoa, niin se yleensä johtuu siitä, että on vielä yöpakkasta ja päivällä lämpenee, mikä tekee tämän siivouksen aloittamisen jonkin verran vaikeaksi. Kitka- ja nastarengasproblematikasta on puhuttu etenkin nyt tässä kevätpuolella paljon. Siitähän on tehty selvitys, missä on todettu, että suurin osa katupölystä on nastarenkaitten kadusta irrottamaa asfalttia, joten merkit viittaavat selvästi siihen, että nastarenkailla on suuri osuus tässä katupölyn muodostumisessa. Ja ongelma on tietysti sitten siinä, että jos kitkarenkaisiin halutaan kohdistaa jonkinlaisia rajoituksia, niin se edellyttää sitten lainsäädännön muutosta. Kaupunkihan on useaan otteeseen lähestynyt valti-onvaltaa siinä tarkoituksessa, että kunnat saisivat enemmän päätösvaltaa muun muassa tämänkaltaisissa asioissa.

Ehkä tässä nyt olivat ne tähän asti esitetyt kysymykset, niitten vastaukset.

Valtuutettu Enroth

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielenkiintoinen raportti ja kattaa monenlaisia kaikkia meitä koskettavia asioita, ympäristö kun ympäröi meitä kaikkia. Ympäristöasioita raportoidaan ja keinoja ympäristöhaittojen pienentämiseksi kehitetään monien toimijoiden toimesta. HSY eli Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä julkaisee piakkoin tilastoja katupölyn määrästä ja vaikutuksissa terveyteemme ja ennenaikaiseen kuolemaan. On laskettu, että jos meillä nyt liikenteessä kuolisi noin 300 henkeä vuodessa, niin tämä katupöly olisi vaikuttamassa 1 300 ihmisen ennenaikaiseen kuolemaan. Eli siis todella vakavasta asiasta on kysymys. Ja nyt kun tähän katupölyyn merkitykseen tässä merkitykseen tässä yhteydessä on herätty, niin

11.9.2013

HSY:ssä valmistetaan myös luettelo keinoista, joilla voidaan välttää tätä katupölyä, ja niitä on esimerkiksi maankäytön yhteydessä syytä ottaa huomioon. Esimerkiksi raikas ilma tulee ottaa sisään rakennukseen ja asuntoon pihalta mieluummin kuin katualueelta, koska pöly on enimmäkseen siellä kadun puolella. Ja tämä raportti aikanaan tulee sitten tännekin tiedoksi, ja käytän siitä sitten tarkempia puheenvuoroja.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllähän se, Sauri, niin taitaa olla kuitenkin, että Helsingin hiekoitus on se suurin syy tähän niin sanottuun katupölyyn. Karhuvaara kiinnitti oikeaan asiaan huomiota, tähän kaupungin roskaisuuteen. Olin pikkuisen aikaa sitten Pietarissa. Se vanha likainen kaupunki, se on todella siisti ja siellä on roskapönttöjä melkein joka paikassa. Ei täällä ole niitä, täältä puuttuu ne. Alkakaia laittaa roskapönttöjä. Jätin tunti sitten aloitteen tuonne, että saatte oikein saman asian sitten kirjallisena, jos satutte unohtamaan.

Ja mitä pyöräilyyn tulee, niin se on hyvä, että pyöräily on lisääntynyt, mutta pyöräilykulttuuria pitäisi lisätä. Polkupyöräilijät ajavat suojatiellä, he eivät taluta sitä pyörää. Ajavat vasten liikennettä kuulokkeet korvilla ja valmiina osoittamaan yhdellä sormella sitten, kun autoilija tulee – liikennesääntöjen mukaisesti – sitä tietä missä he tulevat kiellettyyn ajosuuntaan.

Ja mitä roskaamiseen tulee, niin Luoteisväylä, olen oikein seurannut – sieltä on tullut hirvittävä velodromi nyt, kun espoolaiset kaikki ajavat läpi – niin eivät sitä autoilijat roskaa eivätkä kävelijät, vaan ne pyöräilijät. Niiltä lentää nenäliinaa, lentää jotain muuta tavaraa, karamellipussia niin poispäin. Että kyllä siihen kulttuuriin pitäisi kiinnittää vähän huomiota, nimenomaan tähän pyöräilykulttuuriin.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Täällä kun tarpeeksi pitkään bamlataan, niin pääsemme kaikki ?
Voimme jättää fillarit parkkiin, alkaa olla niin pimeää. Minulla oli myös sama huolenaihe: missä meidän roskakorimme ovat. Meiltä poistettiin

11.9.2013

dösiksiltä ja skurupysäkeiltä tuossa muutama vuosi sitten aika monta roskapönttöä, ja ei ole vielä näkynyt niiden tilalle ketään. Voisiko-
han ? tai Pekka tähän vastailla jotakin?

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on monella suulla kehuttu hyvää raporttia. Yhdyn kehuihin: oikein informatiivinen teksti. Pariin yksityiskohtaan kiinnitän huomiota. Tuohon pyöräilyyn jo valtuutettu Kanerva puuttui. Itse kuitenkin kannustaisin tämän pyöräilyn lisäämistä koskevien tavoitteiden toteuttamista. Oli tilaisuus jokunen viikko sitten osallistua yhteen pyöräilytempaukseen, jossa tulimme Porvoosta Helsinkiin ja hengissä selvitettiin. Kyllä siinä loppumatkasta oli vähän sompailemista, mutta hyvin se meni. Kyllä Helsingistä pitää rakentaa määrätietoisesti kunnon pyöräilykaupunkia.

Toinen ja ehkä vähän kriittisempi havainto on sitten täällä energiapolitiikan osalta, joka alkaa sivulta 6 raportissa, jossa kerrotaan muun muassa, että on ympäristöpolitiikan tavoitteena nostaa uusiutuvan energian osuus 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Sitten samalla todetaan, ja selitys sinänsä on ihan hyvä, että talvi oli kova. Vuonna 2012 energiantuotannossa kivihiilen käyttö oli 7 % ja maakaasun käyttö 2 % edellisvuotta suurempi. Ja edelleen vuonna 2012 Helsingin Energian sähkön kaukolämmön ja jäähdytyksen hankinnasta uusiutuvan energian osuus nousi 6 %:iin hyvän vesivuoden siivittämänä. Näistä luvuista voi vain päätellä, että tuohon 20 %:n tavoitteeseen taitaa olla vielä matkaa.

Valtuutettu Relander

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin ensinnäkin kiittää valtuutettu Kanervaa illan viihdyttävimmästä puheenvuorosta. Toki olen vähän jäävi puhumaan, koska edustan pyöräilijöitä, kaupungin saastuttavinta vähemmistöä, mutta haluaisin silti tuoda esiin seuraavaa: vaikka me sulkisimme jokaisen mummon mökkiin ja jättäisimme jalkakäytävät hiekoittamatta, niin siitä huolimatta meillä olisi valtava katupölyongelma, ja se johtuu nastarenkaista. Tästä juttelin erään keuhkolääkärin kanssa, joka sanoi, että meillä on käynnissä julma ihmiskoe, joka saattaa näkyä 10–20 vuoden kuluttua valtavana keuhkosyöpäpiikkinä. Sen takia olisi kiireellistä vauhdittaa kaiken-

11.9.2013

laisia sellaisia käytäntöjä, jotka vähentävät nastarenkaita ja autoja kaupungin kaduilla.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoiset kollegat.

Mitä tuohon pölyyn tulee, niin se pöly mikä täällä Helsingin kaduilla aiheuttaa kuolemia tai jotain muuta, niin kyllä se on ihan jotain muuta pölyä kuin nastoista tulevaa. Se on sellaista, no en puhu niistä. Olen eräässä paikassa töissä, Stop Huumeille ry:ssä.

Mutta se, mitä tässä on puheenjohtaja maininnut ja sitten myös edustaja Kanerva ja edustaja Karhuvaara, niin kyllä joku tolkkua pitäisi tähän roskaamiseen saada. En tiedä, kuka sitä valvoisi, mutta joku rikesakko tai joku, parkkipirkot tai muut security-kaverit, jotka tuolla kädet taskuissa mahdollisesti kävelevät, tai sitten pitkäaikaistyöttömät tai jotkut valvomaan tätä. Että kyllä se pitäisi saada kuriin. Tuolla Japanissa kävin, niin siellä jos sylkäiset maahan, niin siellä on heti kovat sakot. Niin ei mitään muuta kuin joku tolkkua tähän, niin saataisiin vähän Helsingin kaupungin kuvaa siistimmäksi.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, ordförande. Hyvät valtuutetut, bästär fullmäktige.

Vielä muutama yritys vastata esitettyihin kysymyksiin. Valtuutettu Ebeling, joka käytti ensimmäisen puheenvuoron, kysyi omasta taannoisesta aloitteestaan. Nyt täytyy sanoa, että jotta pysyisin vastaamaan, niin täytyy etsiä se Ebelingin aloite ja katsoa sitten, että millä perusteella siihen on vastattu. Mutta ehkä voin palata tähän sitten valtuutettu Ebelingin kanssa erikseen.

Ja keskustelu näyttää nyt kulminoituneen, siis ympäristöpoliittinen keskustelu on kulminoitunut roskaamiseen, ja muutama vastaus esitettyihin kysymyksiin. Siis valtuutettu Muttilainen sanoi, että muutama vuosi sitten paljon roskiksia katosi katukuvasta eikä ole palannut. Näin kyllä on, koska ne kohtalainen määrä roskiksia, jotka katosivat, olivat ulkomainoksia. Ne olivat ulkomainosyhtiön mainosalustoja, ja nyt vain

11.9.2013

ikään kuin ulkomainosyhtiö oli keksinyt, että ne ovat samalla roskiksia. Ja se sopimus päättyi, he keräsivät ne roskikset pois. Tästä syntyi tietysti sellainen vaikutelma, että kaupunki on vähentänyt roskiksia, vaikka se ei suinkaan ole tarkoitus, koska ne ikään kun eivät olleet roskiksia, vaan ulkomainoksia. Ja tästä on sitten jouduttu paljon vastaamaan, että siis kaupunki ei ole kyennyt korvaamaan kaikkia näitä ulkomainosroskiksia. Siis rakennusviraston määrärahat yksinkertaisesti eivät riitä. Totta kai näitä roskiksia koko ajan lisätään määrärahojen puitteissa. Etenkin suuria puisto- tai festivaaliroskiksia on lisätty. Tuossa Esplanadilla on muutama iso Pafebox-mallinen suuri roskis, mutta niistäkin on tullut palautetta, että ne rumentavat kaupunkikuvaa. Joten kaikki hyvät ideat tämän roskaamiskulttuurin kohentamiseksi otetaan kyllä ilolla vastaan. Mutta täytyy kyllä surulla todeta, että kaupunkilaisten kantomatka on varsin lyhyt. 10 metriäkin näyttää olevan varsin pitkä matka kantaa jotakin pakkausjätettä. Tähän varmaan tulevaisuudessakin palataan.

Kiitän hyvästä keskustelusta ja varmaan palaamme jälleen vuoden kulluttua tämän vuoden ympäristöraportin osalta asiaan.

285 §

Esityslistan asia nro 9

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHAN YLITTÄMINEN KIINTEISTÖJEN OSTAMISEKSI ÖSTERSUNDOMISTA JA ULLTUNASTA

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Helsinki on tämän päätösehdotuksen esittelytekstin mukaan maksanut erittäin hulppeaa ylihintaa Östersundomin alueille tehdyissä maahan-kinnoissa. Tässähän meille kerrotaan asiasta nyt vähän enemmän kuin viimeksi. Tämän mukaan kaupungin ostamien maiden keskihinta on tähän mennessä tuolla alueella ollut 26 euroa neliöltä, vaikka suurin osta tuosta maasta, muutamaa kiinteistön arvokkaampaa osaa lukuun ottamatta, on raakamaaksi luokiteltavaa. Kuvaavaa on, että nyt esitetty runsaan 90 hehtaarin alueen hankinta alentaa keskihintaa, vaikka sekin on erittäin korkealla hinnalla tehty. Eli osa niistä kaupoista, jotka on tehty ilman valtuuston käsittelyä, niiden on täytynyt olla erittäin ylihinnoitel-

11.9.2013

tuja, koska täällä käsitelty hinnat ovat liikkuneet siellä 13:n, 12:n, 15 neliön tasolla. Ja keskihinta on siis melkein, tai ei nyt ihan kaksinkertainen.

Eli kaupunki olisi voinut alun perin valita tässä selvästi toisenlaisen tien. Nyt se on omilla ratkaisullaan nostanut Helsingin seudulla tonttimaan hintaa. Se maksaa siitä arvon noususta, joka on vasta tulossa sen myötä, kun kaupunki kaavoittaa. Eikä kyse ole mistään pienistä summista. Tarkkaa lukua en pysty näillä tiedoilla arvioimaan, koska osa kaupoista ei kulje valtuuston kautta. Mutta joka tapauksessa kysymys on useammasta 10 miljoonasta, jonka kaupunki tavallaan lahjoittaa maanomistajille sen sijaan, että se ottaisi sen arvon nousun itselleen, joko tulevaisuudessa vuokratuloina tai sitten jollain muulla tavalla kaupunkilaisten hyödyksi. Esitän, että valtuusto hylkää ehdotuksen ja kehottaa kaupunginhallitusta selvittämään lunastusmenettelyn käytön.

Valtuutettu Pihlaja

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Ymmärrän tämän Hakasen huolen tästä, että hinta tuntuu kovalta. Mutta se, miten olen ymmärtänyt tämän kiinteistölautakunnassa, niin lunastusta varmaan joissakin tapauksissa on syytä käyttää rohkeammin. Mutta tässä voidaan ajatella tätä tällaista elinkaariajattelua eli sitä, että kun kaavoitus sitten tulee, niin silloin tämä maan arvo nousee vielä reilummin. Sen takia olen tämän pohjan kannalla. Tässä on tietysti se, että isoista rahoista on kysymys, mutta lunastustapauksessa olen ymmärtänyt, että voidaan joutua jopa maksamaan enemmän kuin mitä tässä nyt.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Varmaankin valtuutettu Pihlajan kanssa jaamme huolen siitä, että tässä kaupunkilaisten kannalta toimittaisiin järkevästi. Mutta minulle tulee kylä sellainen käsitys, että nyt lautakuntaa on ilmeisesti johdettu tässä koko ajan harhaan. Kysymyshän on siitä, että Östersundomin alueen Helsinkiin liittämisen jälkeen tehty maakaupat edustavat itse asiassa poikkeusta Helsingin pitkäaikaisessa maanhankintapolitiikassa. Helsinki perinteisesti on pitänyt itsellään kaavoituksen tuoman ansiottoman arvon nousun. Mutta Östersundomin liitokseen liittyy joku koplaus, jossa joku lupasi, että siellä ei käytetä lunastusmahdollisuutta. Ja sen jäl-

11.9.2013

keen on selvästi maksettu erittäin roimia hintoja maa-alueista, joiden lähes ainoa ostaja on Helsingin kaupunki, ja ainakin joiden ainoa arvonnostaja on Helsingin kaupunki kaavoittaessaan noita alueita. Eli kaupunki olisi voinut valita jo pari vuotta sitten toisen tien, ja silloin myös lunastusmenettelyssä tämä hintataso olisi muodostunut erilaiseksi kuin mitä se tällä menolla tietysti tässä vaiheessa muodostuu.

Mutta edelleenkin olen tästä keskustellut monen asiantuntijan kanssa, ja he pitivät ihan selvänä, että Helsinki maksaa ylihintaa ja Helsinki olisi saanut ja saisi edelleen näitä maa-alueita, lähes kaikki kaupat olisi voitu tehdä halvemmalla.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Valtuutettu Hakasen palautusehdotuksen ajatus on se, että selvittäisimme tämän vastaavan kaupan hoitamista lunastusmenettelyllä. Lunastusmenettelyssä käydään läpi vastaavia kauppahintoja ja kauppoja tuolla alueella, ja kuten Hakanen aivan oikein totesi, tämä kauppa on niitten kauppojen aivan alinta tasoa. Eli pikemminkin väittäisin, että lunastusmenettelyssä saattaisimme joutua maksamaan, sen lisäksi, että vuosien oikeusprosessi, niin suuremman hinnan kuin tässä nyt vireillä olevassa kaupassa. Eli siltä osin tämä vapaaehtoinen kauppa, joka on tietenkin aina hyvä päätös eri osa puolten neuvotteluille, edustaa kyllä Östersundomin kauppahistoriassa sitä maltillisinta tasoa.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten tässä nyt esittelytekstistä ja keskustelusta ilmenee, niin Helsinki on itse synnyttänyt sen päänsäryn ja ongelman, johon apulaiskaupunginjohtaja viittasi sillä linjalla, jonka jotkut valitsivat muutama vuosi sitten. Ja tietysti lunastusmenettelyssä verrataan kauppoja, joita on tehty, mutta ei niitä verrata pelkästään Helsingin kaupungin tekemiin kauppoihin. Kyllä siellä merkitsee myös se, että mitä tällä seudulla ylipäättänsä maan hinnaksi on muodostunut. Ja minulla on sellainen käsitys, että kukaan muu kuin Helsingin kaupunki ei tee tällaisilla hinnoilla siellä kauppoja. Ja ylipäättänsä näitä tontteja ei oikeastaan kukaan muu ole ostamassakaan. Tämä on monimutkainen asia, myönnän sen. Sen jälkeen kun on lähdetty menemään väärää raidetta, niin korjausliike ei voi olla täydellinen. Mutta kannattaa pistää jarru päälle, eikä jatkaa jäärpäisestään sitä, että maksetaan ylihintaa.

11.9.2013

Ja sitä paitsi tämä ylihintahan heijastuu kaupungin kannalta kielteisesti myös muualle kuin Östersundomiin. Kaupunkihan on tässä nostamassa tonttimaan hintaa ylipäättänsä Helsingin seudulla.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Timo Laaninen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Päivi Lipponen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot